

PROGRAM POLITIC

CUPRINS

Supralegherarea si dereglementarea

1. Argument	3
2. Supralegherarea – tipuri, cauze si efecte	5
Tipuri	5
Cauze	6
Efecte	8
3. Efecte concrete in viata de zi cu zi – exemple	9
Formalitati legate de construirea unei case	9
Formalitati legate de inmatricularea unei masini	12
Formalitati legate de obtinerea unui ajutor de la stat	14
Formalitati legate de micii intreprinzatori	17
4. Testimoniale	19
5. Solutii	27
6. Proiect de lege privind combaterea birocratiei in relatia dintre institutiile publice si cetateni	29
Capitolul I – Termeni utilizati	31
Capitolul II – Principii	33
Capitolul III - Termenele in relatia administratie publica- cetatean	35
Capitolul IV – Petitia	36
Capitolul V - Asigurarea transparentei	38
Capitolul VI - Procedura emiterii/adoptarii actelor administrative	41
Capitolul VII - Servicii publice electronice	44

Supraleghferarea si dereglementarea

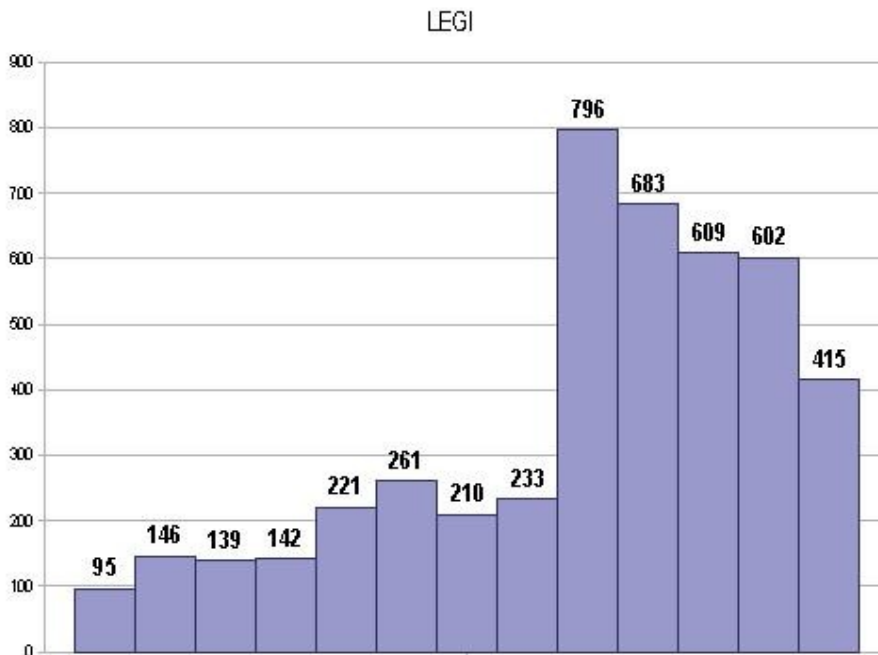
1. Argument

Supraleghferarea reprezinta productia in exces de acte normative cu acelasi obiect de reglementare sau normarea exagerata si mult prea rigida a relatiilor dintre cetateni la un nivel de detaliu care determina constrangeri inutile in loc de a lasa loc de actiune subiectilor de drept la care face referire.

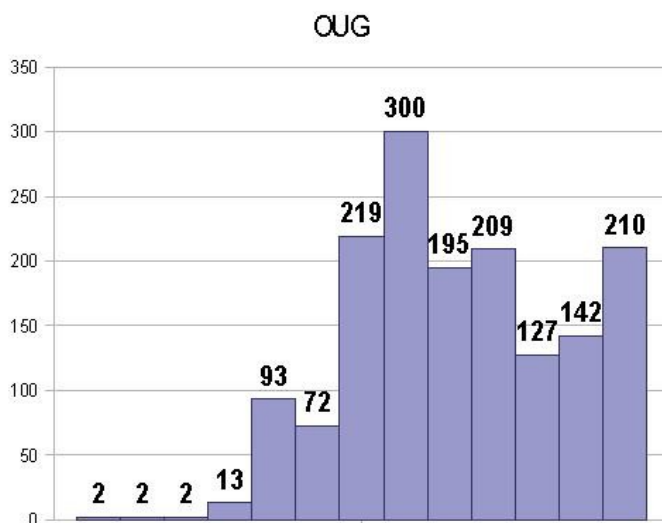
De multe ori, aceste reglementari in detaliu sunt lipsite de consistenta si chiar nefundamentate prin ansamblul prevederilor cuprinse in respectivul act normativ.

Statistic vorbind, in Romania supraleghferarea a devenit un mod de viata pentru parlamentarii care au declansat un adevarat concurs de legi in incercarea de a-si justifica activitatea in Parlament si de a dezmenti “mitul” absenteismului si al odihnei la post, atat de mult mediatizate.

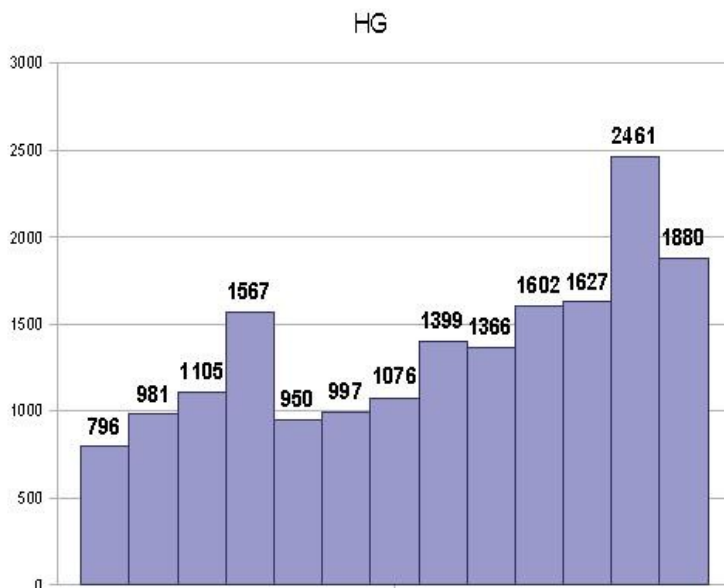
Astfel daca in perioada 1993 – 1996 Parlamentul emitea circa 100 – 150 de legi pe an, intre 1997 si 2000 s-a ajuns la 200 – 250 de legi pe an. Perioada 2001 – 2004 a fost totusi cea mai prolifica atingandu-se recorduri care au oscilat intre 600 si 800 de legi pe an. Ceea ce inseamna o medie de 2 – 3 legi pe zi. In ultimii ani, media se pastreaza in jurul a 400 de legi pe an ceea ce nu denota neaparat o intrare in normalitate cat o lipsa de consens la nivelul grupurilor parlamentare care creeaza blocaje ale procesului legislativ.

Daca in ceea ce priveste ordonantele guvernamentale cifrele au oscilat cu o oarecare constanta intre limitele de 50 si 150 de ordonante pe an, nu acelasi lucru se poate spune despre ordonantele de urgenta. In perioada 1997 – 2000 Guvernul a tinut, pare-se loc si de Parlament atingand in 2000, sub bagheta premierului Nastase, recordul pentru numarul ordonantelor de urgenta emise intr-un an – 300!!!!

Hotararile de guvern depasesc si ele, cel putin din 1995, cu mult ordinul sutelor, osciliand intre 1500 si 2500 de hotarari pe an. Recordul il detine tot guvernul Nastase cu 2461 de hotarari emise in anul 2004.

Sursa: arhiva Camera Deputatilor.

Rezultatul:

- Un conglomerat de acte normative, multe dintre ele cu același obiect de reglementare, care fie se completează, fie se contrazic, fie se anulează, fie se modifică unele pe altele astfel încât, de bună credință fiind, chiar să vrei să le respecti pe toate este imposibil să te conformezi întru totul;
- Un hatis legislativ în care, fără o busolă politică, cetățeanul de rând nu poate fi altfel decât pierdut.
- Un hatis legislativ care împinge cetățeanul de rând în postura de curier neplatit între diverse instituții ale statului.
- Un hatis legislativ în care cetățeanul de rând este pus pe drumuri pentru a plimba hărții între ghisee în lipsa unui sistem informatic centralizat și a unei bune colaborări între instituțiile statului.
- Un hatis legislativ în care cetățeanul de rând este amendat pentru că nu respectă legea ale cărei prevederi se schimbă însă de la o lună la alta și pe care le află abia în ultima instanță prin confruntarea cu problema supusă multiplelor reglementări.
- Un hatis legislativ în care cetățeanul de rând consumă timp, bani și nervi în interacțiunea cu funcționari fie complet dezinteresați de rezolvarea problemelor pentru care sunt consultați, fie la fel de confuși și încurcați în itele sistemului ca și cetățenii.
- Un aparat de stat supradimensionat, lent, inefficient și extrem de costisitor.
- Suprataxarea ca resursă principală pentru susținerea unui asemenea aparat de stat.

2. Supralegherarea – tipuri, cauze și efecte

Tipuri

a. Mai multe acte normative cu același obiect de reglementare

Supralegherarea se manifestă, după cum am afirmat anterior, în primul rând prin existența mai multor acte normative cu același obiect de reglementare. Adică există (macar) 2 legi care spun cum să se procedeze într-o anumită situație. Dacă dorești să te documentezi pe un anumit subiect și găsești legea care reglementează în materie, afli acolo că trebuie să consulți și modificările din legea X / anul Y, pe cele din ordonanță de urgență Z / anul M, aprobată prin legea T din anul N și așa mai departe până când strângi un raft întreg de acte care îți spun cum trebuie să procedezi într-un caz aparte ca să respecti “legislația națională în vigoare”.

Ca să te afli în legalitate trebuie deci să te asiguri în primul rând că ai găsit și apoi că te-ai conformat tuturor prevederilor din toate actele normative sub incidența cărora intră activitatea ta. Dacă nu, există întotdeauna varianta “micilor atenții” către organele de control astfel încât să constate bună credință în acea situație aparte și faptul că încălcarea legii a fost minoră și absolut accidentală.

Prin urmare, supralegherarea stimulează corupția ca unică variantă de rezolvare a unei probleme create de însuși cadrul legislativ care ar fi trebuit de fapt să clarifice nu să genereze confuzii și

contradicții în reglementarea unei situații aparte.

b. Acte normative cu prevederi redundante sau care generează contradicții

Sunt situații în care întâlnim acte normative care conțin prevederi absolut redundante și nefundamentate prin ansamblul prevederilor cuprinse în același act normativ, cu atât mai puțin în alte reglementări.

Un exemplu în acest sens îl poate constitui proiectul de lege privind închirierea locuințelor, lege care impune un model strict de contract proprietarilor ce doresc să-și închirieze locuințele. Însa nu precizează nicaieri în conținutul legii că semnatarii contractului au obligația de a-l autentifica la notar. Prin urmare, respectivul contract, chiar încheiat în forma cerută de lege nu va avea absolut nici o valoare juridică. Un astfel de document, înregistrat doar la administrațiile financiare pentru reținerea impozitelor, nu are titlu executoriu și nu prezintă nici un fel de garanții nici pentru proprietari, nici pentru chiriași. În cazul încălcării obligațiilor contractuale, părțile contractante vor fi nevoite să se adreseze instanței, lucru care ar fi putut fi evitat în cazul autentificării notariale. Prin urmare o asemenea reglementare este absolut inutilă și, din păcate nu este singura care poate fi oferită drept exemplu.

În mod similar întâlnim cazuri în care chiar și legiuitorul pierde șirul tuturor modificărilor făcute într-o anumită materie. Astfel încât generează reglementări care contrazic macar parțial prevederi anterioare. Prin urmare, apar situații când cetățeanul este obligat prin lege să soluționeze o situație într-un anumit termen dar toate procedurile ce ar trebui parcurse pentru soluționarea respectivei situații, proceduri care intra sub incidența altor legi, presupun un termen mai mare de rezolvare.

Si în acest caz se încurajează corupția, cetățeanul care încearcă să-și rezolve în mod legitim o problema fiind pus în imposibilitate. Unica soluție devine tot aceea în care un funcționar sau mai mulți vor închide ochii, desigur în schimbul unor alte “mici atenții”.

Cauze

a. Abordarea de tip paranoid, prohibitiv a legiuitorului

O primă cauză posibilă pentru fenomenul supralegisferării îl reprezintă acea **abordare de tip paranoid**, mostenită din perioada comunistă, abordare conform căreia toți cetățenii sunt potențiali infractori. Motiv pentru care, pe principiul că “paza bună trece primejdia rea”, legiuitorul găsește mai simplu să constrângă cetățeanul la obținerea a zeci de avize de conformitate înainte de a întreprinde orice acțiune decât să pună la punct un mecanism eficient de control.

Astfel se ajunge, de exemplu, la situația absurdă în care autorizațiile și avizele solicitate pentru construirea unei case ajung să coste mult mai mult decât amenda în sine pentru nerespectarea prevederilor legale în materie. Cu atât mai mult cu cât conformitatea cu legea pentru obținerea respectivelor avize este de multe ori verificată superficial.

În plus, abordarea preponderent prohibitivă, prezentă în legislația românească are ca efect imediat

descurajarea inițiativelor pozitive și incurajarea ilegalității. De exemplu, supralegherarea în domeniul vanatoriei a afectat impatimitii acestei arte dar nu a schimbat mare lucru în lumea braconajului. Tocmai pentru că nu există mecanisme de control bine puse la punct. Pentru că accentul este pus pe obținerea de avize și pre-avize. Hartii care însă nu garantează respectarea ulterioară a legii.

O abordare opusă ar porni de la premisa că cetățeanul este de bună credință. Că el cunoaște legea și o va respecta. Prin urmare în locul avizelor ar trebui să fie suficiente declarațiile pe proprie răspundere. Iar resursele consumate cu operațiunea “avizarea” ar putea fi realocate către operațiunea “control” și “sanctiune” pentru cei care, într-adevăr nu respecta legea. Însă acest lucru presupune o oarecare coerență legislativă. Care, în condițiile prezentei supralegherări, este doar un deziderat.

b. Lentoarea procesului legislativ

Cel puțin în România anilor 1999 – 2005 a existat un concurs de acte normative între Parlament și Guvern. Au fost ani în care confuzia dintre executiv și legislativ s-a adâncit într-atât încât Guvernul ajunsese să emită ordonanțe de urgență pe bandă rulantă fără ca măcar să aibă inițiativa de a sesiza Parlamentul în legătură cu necesitatea adoptării de reglementări într-o anumită problemă.

Asta se datorează desigur și decalajului dintre viteza cu care Guvernul trebuie să reacționeze în anumite situații și cea cu care Parlamentul poate oferi cadrul legislativ necesar pentru respectiva situație.

Procesul decizional legat de adoptarea unei legi în Parlament este unul foarte lent. Prin urmare, ani de-a rândul Guvernul a “legiuit” prin ordonanțe de urgență care au generat ulterior legi emise de Parlament în vederea aprobării, modificării sau abrogării acelor ordonanțe. Și astfel s-a ajuns la un număr impresionant de acte normative care continuă să crească în detrimentul eficientizării actului legislativ și spre confuzia tot mai crescândă a cetățeanului care este, de fapt, platitorul final.

c. Lipsa specialistilor

Nu în ultimă instanță, haosul legislativ este și rezultatul faptului că aleșii neamului, care produc pe bandă rulantă aceste legi sunt străini de domeniul pentru care “proiectează” reglementări. Votează în Parlament fără a ști ce sau pentru ce votează. Nu îi cunosc pe cetățenii pe care îi reprezintă și nici nu sunt interesați de protejarea interesului public. Își cunosc doar clienții politici și propriile interese. Prin urmare înțeleg să legifereze adoptând proiecte de legi pe care le testează apoi pe pielea cetățenilor și le modifică succesiv pentru a acoperi sau compensa pentru erorile pe care atât de ușor le-au scăpat din vedere în prima instanță.

Acest lucru s-a perpetuat timp de 18 ani și datorită sistemului de vot. Cetățeanul nu a avut puterea deplină pentru a-și desemna reprezentanții în Parlament. El a fost obligat până acum să delege către partide responsabilitatea selecției de candidați. Cetățeanul a votat liste acordând de fapt, aproape în alb, un vot de încredere partidului. Iar aleșii de listă s-au bucurat până acum de avantajul de a nu putea fi controlați sau trasi la răspundere. Prin urmare, mandat după mandat, au votat exclusiv ce și cum le-a

dictat partidul. Asta în cazul fericit. Pentru că, se știe, de multe ori au preferat absența de la sesiunile de lucru, obstructionând suplimentar procesul legislativ.

Toate acestea se pot schimba începând din 30 noiembrie 2008. Pentru că votul uninominal permite cetățenilor să voteze oameni, nu liste. Le permite să îi cunoască pe cei care aspiră la titlul de parlamentar. Să intre în contact cu ei, să aleagă proiecte concrete nu planuri cuaternale de guvernare. Și, foarte important, le permite să monitorizeze activitatea celor aleși și să îi traga la răspundere atunci când se abat de la cele promise în campanie. Pentru că acum sunt cunoscuți, nu se mai pot ascunde în spatele unei liste. Așa cum sunt cunoscuți și primarii de sector. Acum cetățeanul va ști pe cine să dea vina, va ști cine lipsește de la sesiunile parlamentare sau cine doarme în timpul votului.

Totuși, **votul uninominal** are o singură hiba – **nu funcționează de la sine**. Reforma clasei politice se poate face numai prin **participarea la vot**!

Efecte

Supralegherarea conduce automat la **supradimensionarea aparatului de stat**. Pentru că, nu-i așa, este nevoie de institutii care să gestioneze, să aplice, să monitorizeze, să controleze modul de implementare a respectivelor legi.

Deci prea multe legi înseamnă prea multe institutii de stat.

Prea multe institutii înseamnă prea mulți funcționari.

Prea mulți funcționari înseamnă prea mulți bani cheltuiți de la bugetul de stat.

Prea mulți bani cheltuiți de la bugetul de stat înseamnă mai multe taxe pentru cetățeni.

Asadar supralegherarea conduce, totodata, și la **suprataxare**. La **supraimpozitare**.

Nu în ultimul rând, așa cum am arătat anterior, supralegherarea generează **confuzie** pentru cetățean și stimulează **corupția** funcționarilor.

În plus, în corelație și cu abordarea de tip “paranoid” pe care legiuitorul român o manifestă, reglementările în anumite materii sunt orientate primordial pe interesul statului nu pe interesul cetățeanului. Pentru că, va amintiți, cetățeanul este infractor până la proba contrară și el trebuie implicit să plătească.

Astfel, în multe situații un cetățean este constrans să intre în contact cu mai multe institutii ale statului doar pentru a-și rezolva o singură problemă. Prin urmare, cetățeanul este luat drept “porumbel călător” în dialogul dintre diversele institutii ale statului care își dau cu “avizul” asupra problemei respective. Chiar dacă el are o singură problemă. Pe care ar prefera să o rezolve la un singur ghiseu.

Dar, după cum legiuitorul are în vedere în primul rând interesul statului, care trebuie să hranească un număr cât mai mare de funcționari, desigur că varianta în care cetățeanul aleargă și funcționarii stampilează este cea care își găsește și fundamentarea legală.

Mai mult decat atat, cetateanul este de multe ori constrans, tot prin lege, ca pentru rezolvarea acelei unice probleme pe care o are sa intocmeasca dosare cu acte aproape identice (in original si copie, evient) pe care sa le depuna la institutii diferite, urmand sa primeasca in schimbul efortului un singur raspuns pentru acea singura problema.

Rezultatul?

Cetateanul cheltuie timp si bani suplimentar fata de taxele pe care le plateste oricum pentru intretinerea aparatului de stat. Aparat de stat supradimensionat. Ca urmare a supralegiferarii.

3. Efecte concrete in viata de zi cu zi – exemple

a. formalitati legate de construirea unei case

Statistici: Este nevoie de aprobari de la 10 institutii, de intocmirea a 25 dosare aproape similare, de circa 500 de pagini de acte, planuri, certificate si avize, aproximativ 50 de drumuri si niste zeci de mii de euro pentru obtinerea autorizatiilor necesare construirii unei case.

Construirea unei case in Romania anilor 2008 este un act de mare curaj, nesfarsita nebunie sau totala inconstienta. Pentru ca formalitatile legate de obtinerea tuturor avizelor, autorizatiilor, devizelor si certificatelor sunt ucigatoare. Indiferent cat de apropiat esti de cei care sunt platiti ca sa te duca la exasperare. Sau cat de mult incerci sa te apropii de ei, sa le castigi simpatia sau macar mila prin diverse ... „atentii”.

Astfel, privind constructia unei case exclusiv prin prisma interactiunilor cu institutiile statului, ca sa demarezi un asemenea proiect vei ajunge neaparat la:

- Notariat – pentru autentificarea actului de vanzare-cumparare a terenului
- Registrul de carte funciara – pentru a realiza cadastrul si intabularea terenului achizitionat
- Judecatoria din circumscriptia in care se afla terenul - pentru intabularea actului de proprietate
- Primarie – pentru solicitarea certificatului de urbanism fara de care nu poti sti ce anume ai voie sa construiesti si ce nu, prin urmare nu poti trece la realizarea proiectului tehnic
- Primarie – pentru obtinerea planurilor topografice (1:500 si 1:10.000, cam 10 exemplare de fiecare)
- Primarie – pentru obtinerea numarului postal
- Compania care furnizeaza energia electrica – pentru obtinerea unui aviz. Aviz pentru care, desigur trebuie intocmit un “mic” dosar. Dar despre cuantificarea constructiei unei case in numarul de dosare vom vorbi putin mai tarziu.
- Compania care furnizeaza apa potabila – la fel, pentru obtinerea unui aviz
- Compania care furnizeaza gazul metan – pentru aviz
- Compania care asigura salubritatea in zona in care este casa dvs.– pentru aviz

- Compania de interventii canalizare – tot pentru aviz
- Compania de televiziune prin cablu – desigur, pentru aviz
- Compania care furnizeaza servicii de telefonie – pentru aviz
- Autoritatea Aeronautica, Institutul de Sanatate Publica, Autoritatea Navala etc. - pentru obtinerea de avize in functie de specificul constructiei respective (daca este in apropierea unei ape – rau sau lac este nevoie de aviz de la Autoritatea Navala; daca este in apropierea unui aeroport este nevoie de aviz de la Autoritatea Aeronautica, daca este in apropierea unei statii de transport in comun este nevoie de un aviz de la regia de transport etc.)
- Inspectoratul de Stat in Constructii – pentru obtinerea aceluiasi aviz
- Directia de Impozite si Taxe Locale pentru obtinerea certificatului fiscal
- notariat – pentru declaratia privind inexistenta unor litigii si pentru acordul vecinilor in ceea ce priveste constructia (daca exista vecini ...)
- Primarie – pentru depunerea dosarului solicitat in vederea eliberarii autorizatiei de construire
- Primarie – pentru ridicarea autorizatiei de construire
- Primarie pentru autorizarea organizarii de santier (cu un alt dosar, desigur)
- Primarie pentru un nou certificat de urbanism necesar obtinerii autorizatiilor pentru racordarea la utilitati (spre finalizarea construirii)
- Compania care furnizeaza energia electrica – pentru obtinerea autorizatiei de construire (a proiectului de racordare la utilitati)
- Compania care furnizeaza apa potabila – pentru autorizatia de construire a racordajelor la utilitati
- Compania care furnizeaza gazul metan – pentru autorizatia de construire in vederea racordarii
- Compania care asigura salubritatea in zona in care este casa dvs.– pentru autorizatia de construire in vederea racordarii
- Compania de interventii canalizare – pentru autorizatia de construire in vederea racordarii
- Compania de televiziune prin cablu – pentru autorizatia de construire in vederea racordarii
- Compania care furnizeaza servicii de telefonie – pentru autorizatia de construire in vederea racordarii
- Primarie, Inspectoratul de Stat in Constructii, cadastru – pentru constatarea finalizarii fiecarei faze determinante de executare a lucrarii realizate de arhitecti (conform proiectului tehnic depus in etapa obtinerii autorizatiei de construire)
- Primarie, Inspectoratul de Stat in Constructii – pentru realizarea receptiei constructiei
- Registru de Carte Funciara – pentru realizarea cadastrului casei construite
- Judecatoria din circumscriptia in care s-a realizat constructia – pentru intabularea actului de proprietate asupra casei
- Directia de Taxe si Impozite locale pentru deschiderea de rol fiscal.

Daca ar trebui sa evaluam constructia unei case prin prisma numarului de dosare care trebuie realizate pentru toate institutiile de mai sus vom ajunge la un numar impresionant de circa 25 de dosare in diferite etape de construire, dosare care trebuie depuse in 3 exemplare si care contin in mare aceleasi acte. Cu mici diferente, desigur, pentru ca cetateanul sa aiba toate sansele sa fie confuz, sa faca greseli care sa conduca la reluarea diversilor pasi pe drumul Golgotei la capatul caruia il va astepta in final o

casa noua.

Alte observatii:

Certificatul de urbanism - in mod normal ar trebui sa se elibereze oricarei persoane interesate, si unui eventual cumparator – la noi se da numai proprietarului. Ar trebui sa se elibereze in 30 de zile – se elibereaza in 3-6 luni). Certificatul contine informatii economice, tehnice si juridice despre teren. In el sunt trecute actele necesare pentru obtinerea autorizatiei de construire, regimul maxim de inaltime, vecinatatile asa cum apar ele in planurile urbanistice – general, zonal si de detaliu (PUG, PUZ, PUD). Daca vrei sa construiesti altceva de exemplu, cu inaltime mai mare sau daca nu exista PUD pentru zona aceea trebuie sa il modifici sau sa il faci de la zero.

Pentru obtinerea avizelor de la furnizorii de utilitati (in vederea alcatuirii dosarului necesar obtinerii autorizatiei de construire de la primarie) **trebuie sa intocmesti acelasi dosar si sa il depui la fiecare furnizor in parte.** Nu ar fi mai simplu, mai logic si de ce nu, mai ieftin, ca unul si acelasi dosar sa ajunga la toti furnizorii de utilitati pentru obtinerea avizelor (similar cu circuitul fisei medicale a unui bolnav internat in spital)?

Multe dintre avize au termen de valabilitate foarte restrans. In cazul in care nu ai reusit sa iti rezolvi in termen problema pentru care iti trebuia respectivul aviz – si asta tot datorita timpului foarte mare pe care statul cu foarte mare grija si precautie si-l rezerva atunci cand este vorba de formularea unui raspuns catre cetatean – atunci esti pus in situatia in care trebuie sa faci un pas inapoi si sa reiei procedura de avizare din punctul in care s-a stricat lantul slabiciunilor.

In tot acest proces se fac drumuri inutile dus-intors catre aceleasi institutii si de la o institutie la alta. Cetateanul face aceste drumuri. De care ar putea fi scutit cu usurinta daca legea ar fi fost gandita in folosul lui **si de ce nu, in folosul institutiilor statului pentru o buna eficientizare a muncii.** Daca institutiile statului ar fi obligate sa munceasca pentru cetatean, nu pentru stat. Din punct de vedere legislativ este foarte simplu, atata timp cat vorbim de intocmirea unui dosar care cuprinde **aceleasi acte**, este foarte simplu deci sa se realizeze delegarea de competenta catre o singura autoritate care sa colecteze acele acte de la cetatean, sa le transmita **in retea** catre celelalte institutii implicate, sa obtina avizele de la toate celelalte institutii si sa returneze dosarul **avizat** aceluiasi cetatean, totul **in termen de 30 de zile.**

Concluzie:

In contextul actual de supralegherare, cetateanul este obligat ca, pentru constructia unei case, sa suporte un dialog inutil cu zeci de institutii, sa astepte 30 de zile pentru fiecare etapa de raspuns in cadrul acestui dialog, sa plateasca enorm nu numai cu bani ci mai ales cu **timp consumat. Timp care**

costa, pana la urma, tot bani. Pentru ca in acest timp cetateanul nu produce nimic nici in folosul lui si nici in folosul statului. Stat care ar avea sanse sa castige impozite si taxe suplimentare din veniturile suplimentare pe care cetateanul le-ar produce daca nu ar mai fi pus pe drumuri. Daca ar fi lasat sa traiasca. Si sa munceasca. Si asta in schimbul unui pret foarte mic – putina coerenta in ceea ce priveste organizarea si eficientizarea aparatului de stat.

Credeti ca este imposibil? Nu este!

b. formalitati legate de inmatricularea unei masini

Statistici: Pentru inmatricularea unei masini este nevoie de 9 drumuri, 13 ghisee si circa 20 zile si eventual cateva zile libere de la locul de munca, in situatia cea mai fericita.

In cazul inmatricularii unui autoturism, fie el nou sau la mana a doua, adus din strainatate sau nu, cetateanul este obligat sa viziteze succesiv o serie intreaga de institutii, unele dintre ele de mai multe ori.

Astfel va ajunge neaparat la:

- Politia Rutiera, pentru inceperea demersurilor de inmatriculare; de aici se obtin documentele care vor fi vizate de celelalte institutii
- Registrul Auto Roman, pentru cartea de inmatriculare a vehiculului si pentru omologare
- ANAF, pentru depunerea dosarului pentru calcularea taxei de prima inmatriculare
- ANAF din nou, pentru plata taxei si ridicarea vizei
- Directia de taxe si impozite locale, pentru inscrierea pe rol a masinii ca bun impozabil
- CEC, pentru plata impozitului
- Directia de taxe si impozite locale, din nou, pentru vizarea documentului
- Politia Rutiera, pentru finalizarea demersurilor de inmatriculare

Daca toate aceste formalitati (inmatriculare, omologare, taxa de prima inmatriculare etc.) sunt intru totul justificate, modul in care statul intelege sa le duca la indeplinire este inacceptabil. Pentru ca recurge, prin lege, la hartuirea cetateanului contribuabil obligat la drumuri succesive intre 5 institutii diferite cu proceduri independente si formalitati diferite.

Astfel cetateanul, in afara taxelor si impozitelor pe care le suporta oricum pentru functionarea acelor institutii, ajunge sa piarda enorm de mult timp pe drumuri, la cozi, la ghisee, alergand de la o institutie la alta si intocmind dosare diferite pentru fiecare institutie in parte, dosare care contin in linii mari aceleasi acte insa cu mici diferente. Mici diferente care, nesesizate insa la timp, pot cu mare usurinta conduce la respingerea / refacerea dosarului, la drumuri suplimentare si timp consumat in cantitati tot mai mari.

Ori timpul inseamna bani, se stie.

Daca cetateanul nu reuseste sa indeplineasca singur (fara intermediari) **toate formalitatile in timp util** (maxim 2 zile pierdute pentru o masina) **inseamna ca sistemul nu functioneaza**. Daca cetateanul are nevoie de ajutor pentru a interactiona cu institutiile statului, inseamna ca aceste institutii sunt prost gandite, prost administrate si trebuie schimbate. Iar solutia este chiar in legile de functionare ale respectivelor institutii.

Cu cat cetateanul are mai mult timp la dispozitie cu atat are posibilitatea de a produce mai mult. Producand mai mult castiga mai multi bani. Crescand veniturile cetateanului vor creste si veniturile statului, prin impozitare. Chiar si in regim de cota unica de impozitare 16% din 1000 de lei este mai mult decat 16% din 100 de lei.

Deci, statul, prin institutiile sale, isi bate joc exact de timpul si banii acelui cetatean care il finanteaza, datorita unor legi concepute cu un dezinteres complet fata de acesta. Si, presupunand ca toate aceste institutii ar functiona perfect, fara eroare, cu maxim respect pentru cetatean, tot ramane problema drumurilor de la una la alta, a dosarelor similare adunate degeaba si a timpului pierdut in general.

Solicitarile statului legate de inmatricularea unei masini **sunt normale**. Dar nu pe timpul si pe banii cetatenilor. La fel de normal ar fi ca pentru obtinerea talonului si a placutelor de inmatriculare sa fie depus un singur dosar, intr-un singur loc. Si sa fie nevoie de numai doua drumuri – unul pentru depunerea dosarului si altul pentru ridicarea talonului. Iar plata taxelor aferente sa fie facute intr-un singur cont, de la orice banca. Iar restul avizelor si certificatelor sa se obtina prin comunicare directa interinstitutionala. Prin consultarea bazelor de date referitoare la contribuabili care sa fie disponibile oricand, oriunde pentru orice functionar public.

Asa ceva este insa imposibil fara modificarea legilor care reglementeaza activitatea tuturor acestor institutii, in asa fel incat una singura sa preia toate actele si sa reprezinte cetateanul in fata tuturor celorlalte – deoarece cetateanul este cel care plateste aceste institutii si nu invers!

Iar cel care plateste, trebuie tratat cu respect pentru timpul si banii pe care ii da.

Alte observatii:

Exista firme care preiau toate aceste sarcini legate de inmatriculari, pentru o suma care incepe de la 50 euro. Totusi, nu este normal ca acel cetatean care plateste taxe, care plateste impozite, pentru functionarea acestor institutii, fie sa isi piarda timpul, fie sa mai plateasca niste bani pentru a-si salva timpul.

In SUA, inmatricularea autovehiculelor se face online. La noi, legea nu permite nici inmatricularea unei masini nici multe alte lucruri, interactiuni cu institutiile statului online. La noi, legea presupune depunerea hartiilor, dosarelor, timbrelor fiscale si judiciare si a

dosarelor de înregistrare.

Securizarea cartii de înmatriculare a vehiculului, cu o simplă tiplă cu hologramă, este redundantă, deoarece un cetățean obișnuit nu va falsifica acel document, iar un infractor va găsi cu siguranță posibilitatea de falsificare dacă are nevoie. În același timp, autovehiculul poate fi verificat mult mai simplu și mai ușor într-o bază de date, cu condiția unei investiții minime pentru accesarea bazei de date, care este de fapt deja creată!

Concluzie:

Simplificarea procedurilor nu este însă posibilă în contextul unei supralegeri. De aceea este necesară delegarea. Dereglementarea. Este nevoie de **mai puțini pași** pentru orice tip de interacțiune între stat și cetățean.

c. formalități legate de obținerea unui ajutor de la stat - pensii, indemnizația pentru naștere, alocația pentru copil etc.

PENSIA

Nici întocmirea unui dosar de pensionare nu este o treabă ușoară pentru persoana care iese la pensie. Ai fi tentat să crezi că după o viață de muncă, de cotizație la buzunarul statului, cineva – poate legiuitorul – se gândește să îți facă viața mai ușoară, macar în ceea ce privește formalitățile de obținere a pensiei.

Ei bine nu, nu este așa! Practica demonstrează că, de cele mai multe ori, se întâmplă că după ce au stat ore în șir la coadă în fața ghișeelor Caselor Județene de Pensii, solicitanților să li se răspundă că dosarul nu este complet, că mai lipsesc o serie de acte fără de care întocmirea deciziei de pensionare nu poate fi făcută.

Și asta pentru că funcționarul nu are nici răbdarea, nici amabilitatea și, din păcate, uneori nici pregătirea de a explica fiecărui cetățean în parte, în cadrul biroului de informații (acolo unde acesta există), exact ce acte, ce copii, ce originale, ce timbre fiscale, ce stampile, ce semnături sunt necesare și în ce ordine pentru ca dosarul să fie considerat complet și acceptat din prima încercare.

În cazul în care se afișează la “avizier” lista de acte necesare întocmirii dosarului de pensie nu sunt rare situațiile în care să întâlnești formulări de genul “alte acte prevăzute de lege privind vechimea în muncă sau vechimea în serviciu realizată în alte sectoare de activitate”. Formulări desigur suficient de evazive cât să fii sigur că nu vei scăpa cu un singur drum și o singură coadă la Casa de Pensii. Povestea desigur, se repetă, atunci când este vorba despre întocmirea dosarului pentru recalcularea pensiei.

În general, pentru întocmirea dosarului de pensie pentru limita de vârstă sunt necesare:

- cererea tip, care în general se eliberează la un anumit ghișeu. Altfel decât acela unde se depune dosarul completat
- carnetul de muncă în original și copie – eliberat de la ultimul angajator
- adeverințe de la locurile de muncă deținute anterior în cazul în care nu se regăsesc în carnetul

- de munca
- livretul militar – original si copie, daca este cazul
- diplomele de studii si adeverinta din care sa rezulte perioada studiilor si forma de invatamant
- dovada recunoasterii studiilor in strainatate de catre statul roman
- adeverinta privind conditiile de munca speciale si/sau deosebite (daca nu sunt trecute in carnetul de munca)
- adeverinta privind sporurile si adaosurile reglementate prin lege sau prin contractul colectiv/individual de munca
- dovada certificarii stagiului de cotizare (pentru perioade de dupa 1 aprilie 2001), care se poate obtine de la sediul Casei Judetene de Pensii
- adeverinta din care sa rezulte data incetarii calitatii de asigurat (pentru pensia anticipata si anticipata partiala)
- acte pentru dovedirea calitatii de beneficiar al legislatiei in vigoare privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice, deportate sau cu statut de erou.

Iar pentru recalcularea pensiei prin valorificarea perioadelor lucrate dupa pensionare este nevoie de:

- cerere scrisa de mana
- cupon de pensie
- carnetul de munca (original si copie cu perioada lucrata dupa pensionare)
- dovada certificarii stagiului de cotizare (pentru perioadele de dupa 1 aprilie 2001), care poate fi obtinuta de la sediul Casei de Pensii.

Daca se doreste recalcularea pensiei prin valorificarea unor sporuri cu caracter permanent, dosarul trebuie sa cuprinda:

- cerere scrisa de mana
- cupon de pensie
- adeverinta in original cu sporurile de care a beneficiat pensionarul.

MAMELE – INDEMNIZATIA DE NASTERE SI ALOCATIA PENTRU COPIL

Nici cu mamele legea nu este mai blanda ori legiuitorul mai respectuos. In primul rand indiferent cat de mult au muncit anterior nasterii, cat impozit din salariu sau din profit au varsat la bugetul de stat in toti anii de munca pana sa se decida ca este timpul pentru un copil statul considera normal sa puna semnul egal in ceea ce priveste retributia de dupa nastere intre persoanele cu venituri mari si medii si persoanele fara venit.

Cu alte cuvinte daca pana sa se retraga temporar din activitate pentru a creste un copil o mama a avut constant un venit peste medie si si-a adus contributia corespunzatoare la bugetul asigurarilor sociale de stat – atat in mod direct cat si prin intermediul angajatorului – dupa nastere statul ii va returna din acele contributii exact aceeasi suma de care va beneficia si o mama care nu a muncit o zi in viata ei. Si care nu a platit nici un impozit aferent. Dar care, iata, se bucura de aceleasi drepturi cu mama care a cotizat.

Lasand la o parte acest aspect, indiferent cat a cotizat sau nu anterior nasterii, orice proaspata mama are dreptul la urmatoarele sume pe care statul, atat de generos, le plateste celor care ii aduc pe lume noi generatii de contribuabili:

- circa 200 RON - „indemnizatia de nastere” - un fel de „prima” care se acorda o singura data, la cerere, in primele 6 luni dupa nastere daca indeplinesti formularistica aferenta. Se acorda numai pentru primii 4 copii si doar pentru copiii nascuti vii. Iar in conditiile legii, copilul nascut viu inseamna copilul care depaseste varsta de 6 luni. Ca si cand daca Doamne fereste se intampla ceva in aceste 6 luni cu consecinte nefericite nasterea propriu-zisa se anuleaza si certificatul de nastere este anulat. Prin urmare, la fel si dreptul la banii, oricum putini, acordati cu titlul de „indemnizatie de nastere”.
- circa 200 RON – alocatia copilului nou-nascut – un fel de „trusoul bebelusului” care se acorda tot asa, o singura data, in primele 6 luni de la nastere. Desigur, dupa parcurgerea birocratiei de rigoare **in termenul prevazut de lege**. Se acorda totodata **numai pentru primii 4 copii** adusi pe lume.
- 600 RON pe luna – indemnizatia pentru cresterea copilului – un fel de „salariu” al mamei care se acorda pe perioada in care aceasta se afla in concediu legal de ingrijire a copilului. Conform legii o mama are dreptul sa beneficieze de aceasta suma timp de 2 ani de la nastere. In masura in care proaspata mama decide sa isi reia activitatea mai devreme de cei 2 ani prevazuti de lege drept concediu de maternitate isi pierde in acelasi timp dreptul de a beneficia de aceasta suma din partea statului. Ca si cand suma este atat de mare incat oricine isi permite sa intretina, fie si la nivel de subzistenta, un copil. Si ca si cand, in conditiile in care isi reia activitatea, ingrijirea copilului pana la varsta de 2 ani se suspenda. Dar acestea sunt alte hibe legislative care merita un capitol dedicat. Statul acorda totusi mamicilor muncitoare 300 de RON in plus la salariu cu titlu de „stimulent” pana la implinirea varstei de 2 ani de catre copilul aflat in ingrijire.
- 200 RON pe luna – alocatia de stat pentru copii in varsta de pana la 2 ani

Fiind vorba de 4 plati diferite statul intelege ca proaspata mama trebuie sa intocmeasca 4 dosare diferite si sa stea la coada la 4 ghisee toate in cadrul **aceleiasi Directii din cadrul primariei insa la departamente diferite**. Si asta **personal, nu prin reprezentant** si in termenul prevazut de lege, indiferent de circumstante. Indiferent daca mama respectiva sau copilul acesteia au avut sau nu nevoie de spitalizare suplimentara, daca pentru timpul pe care mama trebuie sa il petreaca la coada are cine sa se ingrijeasca de copilul lasat singur acasa sau daca unica solutie la indemana celei care doreste sa isi recupereze banii promisi de stat este sa parcurga toate aceste drumuri si cozi cu copilul nou-nascut „la purtator”.

Doar cu titlu de exemplu actele care se solicita pentru obtinerea indemnizatiei de nastere sunt si ele redundante. Anume, se solicita urmatoarele:

cerere tip

- certificat de nastere al copilului in original si copie
- buletin (carte) de identitate pentru ambii parinti in original si copie
- certificat de nastere pentru ceilalti copii ai familiei (original si copie)

- certificat de casatorie a parintilor copilului (original si copie)
- pentru copiii care s-au nascut in alta localitate decat cea de domiciliu a mamei trebuie prezentata o adeverinta eliberata de Primaria localitatii pe raza careia s-a nascut copilul din care sa rezulte ca nu a depus dosar pentru acordarea alocatiei de stat si alocatiei pentru copil nou-nascut
- dosar incoptat

Daca ne gandim ca in livretul de familie care se acorda **la casatorie** sunt inregistrati toti copiii si ordinea in care au fost nascuti s-ar putea renunta la toate certificatele in original si copie in schimbul solicitarii livretului de familie. Cu atat mai mult cu cat originalele acestor certificate – de nastere si casatorie ar trebui cel putin in teorie sa existe intr-un exemplar si in arhiva primariilor la care s-au inregistrat aceste documente. Si, daca ar exista o baza de date comuna pentru toate aceste institutii, pretentiile la adresa cetatenilor in materie de acte s-ar reduce considerabil.

Pe de alta parte acea negatie din partea primariei pe raza careia s-a nascut copilul atunci cand difera de cea in care se afla domiciliul mamei ar putea fi eliminata daca s-ar impune prin lege depunerea dosarului pentru acordarea indemnizatiei de nastere **exclusiv** la primaria localitatii de domiciliu. Si daca tentativele de fraudă ar fi amendate corespunzator.

Asta ar presupune desigur intarirea si eficientizarea mecanismelor de control ale statului, lucru usor de realizat in conditiile unei mai bune alocari a resurselor.

d. formalitati legate de micii intreprinzatori

In ceea ce priveste micii intreprinzatori, Romania nu sufera doar de supralegherare ci si de suprataxare. Care, asa cum am aratat putin mai devreme sunt intr-o relatie de tip cauza-efect.

Suntem tara cu cel mai mare numar de taxe din Europa. In Romania, in companii, se pierde in medie 1 ora pe zi pentru plata taxelor si impozitelor, fara a lua in calcul si alte modalitati de relationare cu statul – obtinerea unui certificat fiscal, depunerea bilanturilor, depunerea declaratiilor lunare sau trimestriale la ANAF, relatia cu Inspectoratul Teritorial de Munca (Bucuresti), cu Camera de Munca, cu Registrul Comertului samd.

Daca in cazul companiilor mari departamentele juridice si de contabilitate reusesc sa faca fata mai usor enormei birocratii impuse de stat, in firmele mici si mijlocii situatia este mult mai grava.

Astfel, pentru a fi in deplina legalitate, o firma mica va depune aproape acelasi efort ca si una mare – diferenta insa este esentiala: daca intr-o firma mare exista un contabil si un jurist la cateva zeci, poate sute de oameni care lucreaza efectiv in productie, intr-o firma mica, o afacere de familie, costurile pentru a pastra legalitatea pot ajunge la jumatate din salariile angajatilor productivi. Cu alte cuvinte, intr-o firma cu 4 salariati cu venitul mediu, se cheltuiesc 2 salarii medii doar pentru a mentine legalitatea impusa de stat, prin multiplele sale cereri de depunere de declaratii peste declaratii si peste

alte declaratii. Ca efect, firma respectiva se va dezvolta mai incet sau chiar risca sa stagneze, salariile angajatilor nu vor creste, profitul va fi mai mic iar serviciile / produsele companiei mai scumpe, afectat fiind si clientul final, cetateanul.

Formalitatile de infiintare a unei companii presupun alte probleme multiple – chiar daca are sau nu are activitate (inca), firma va trebui sa aiba un sediu, va trebui sa ia autorizatii de functionare, sa depuna declaratii, sa plateasca un contabil si eventual si un jurist, pentru simplul fapt ca exista.

Iar daca patronul firmei doreste sa declare sediul social la propriul domiciliu, va fi obligat sa solicite avizul arbitrar al vecinilor, care il vor evalua in functie de cat de dragut sau nu este, in functie de zgomotul pe care estimeaza ca il va face (chiar daca sediul social nu presupune activitate), de parca nu ar exista alte legi care interzic deranjarea vecinilor si nu ar exista organe abilitate sa intervina, cum ar fi politia.

O firma presupune costuri pentru simpla sa existenta. Fie ca sunt platite alte persoane sa indeplineasca toate formalitatile legale – caz in care banii sunt cheltuiti in loc sa fie investiti, fie ca ca administratorul firmei consuma timp alergand de la o institutie la alta – caz in care va acorda mai putin timp afacerii propriu-zise si va avea incasari mai mici, statul consuma resurse importante ale companiilor, resurse care ar putea fi altfel dedicate afacerii in sine, afacere producatoare de bunastare nu doar pentru patron, ci si pentru angajatii sai si pentru societate in general – pentru ca banii astfel produsi vor fi impozitati, se vor plati taxe, taxe din care se finanteaza pensiile, invatamantul, sanatatea si alte institutii importante ale statului.

O alta limitare care rezulta din cerintele mult supradimensionate ale statului este descurajarea si impiedicarea initiativei private. Nu toti cei care isi fac o firma sunt contabili si juristi, ci doar buni profesioniști, fiecare pe specializarea lui, oameni care incearca sa castige mai multi bani si eventual sa creeze si cateva locuri de munca. Cunosc personal cazuri de tineri intreprinzatori, care dupa infiintarea firmei, inainte sa se consolideze, s-au “bucurat” de atentia ANAF, iar amenzile primite pentru lipsa diferitelor formalitati sa ii oblige nu numai sa renunte la activitate, ci sa mai si aduca bani de acasa, pentru plata amenzilor.

Sunt convins ca scaparea in a face cateva din noianul de acte cerut de stat, nu ar trebui sa devina un criteriu care sa poata anula cu totul o initiativa privata, initiativa care altfel ar fi putut creste, ar fi creat locuri de munca si ar fi participat la bunastarea societatii in general.

De fapt, sunt convins ca actualul sistem legislativ, sistem care a generat actualele institutii, cu formularele si ghiseele lor, este o piedica importanta in aparitia si dezvoltarea clasei de mijloc, formata din acei oameni care au un venit semnificativ fara a fi in sa putrezi de bogati, care chiar daca pot crea “doar” cate 5-10 locuri de munca, toate adunate inseamna cateva sute de mii, care platesc impozite si taxe pe afaceri corecte, care nu scot profiturile din tara prin diferite subterfugii, si care odata cu bunastarea lor vor genera si bunastarea altora.

Pe acești oameni cred că trebuie să îi protejăm și să îi încurajăm, și cu cât vor exista mai mulți, cu atât ne va fi nouă, tuturor, mai bine.

4. Testimoniale

Referitor la construcția unei case

De ceva timp am primit de la socri, la casatorie, un mic teren în Colentina. Suficient cât să încropești o casă pe el și să îți rămână și de puțină curte. După cum eu și soția mea ne-am hotărât să aducem pe lume un copil cât de curând am decis că, deși departe de centru, este mai bine să ne construim o casă pe terenul primit de la socri decât să ne încumentăm să creștem un copil în garsoniera din Titan. Vai, cu câtă naivitate am pornit pe acest drum!

Aprobari de la cel puțin 10 instituții, zeci de dosare de întocmit (aproape similare), sute de pagini de acte, planuri, devize, certificate, autorizații, avize, zeci de drumuri între diversele instituții care îți eliberează autorizații, zeci de mii de euro cheltuiți doar pe birocrație!!!! Cam așa se traduce pe scurt încercarea de a-ți construi o casă de la temelie. Afacere care, la final, costă mai mult decât investiția în materiale de construcții.

10% din devizul lucrării sunt bani cheltuiți pe ACTE. Fără a lua în calcul timpul pierdut în goana după aceste acte care, uneori poate depăși un an de zile. Pierzând din vedere că, după toată această alergătură și după obținerea tuturor autorizațiilor impuse de lege poți avea „norocul” că aleșii locali să nu îți aprobe planul urbanistic.

Noi am avut norocul să sarim peste etapa notar și agent imobiliar pentru încheierea tranzacției referitoare la teren. De asta s-au ocupat socrii. Primul nostru contact a fost cu primăria care trebuia să ne elibereze certificatul de urbanism pentru terenul respectiv. Desigur, numai în schimbul dovezii că suntem proprietari, nu altfel. Ca și când certificatul de urbanism este așa un secret de stat la care nu poate avea acces oricine. Doar proprietarii. Ca și când dacă ai fi interesat să cumperi terenul respectiv nu ai avea nevoie să consulți certificatul de urbanism ca să formulezi o decizie de cumpărare fundamentată.

În fine, de la eliberarea certificatului de urbanism până la obținerea autorizației de construire este însă o cale foarte lungă tapată cu capcane birocratice și chichite legislative. Pe care dacă nu le cunoști, platești. Platești cu timp, cu bani, cu nervi consumați și, din nou, cu bani.

Bun. Și deci ai obținut certificatul de urbanism. Nu ai de ce să te bucuri pentru că de-abia de acum înainte începe distracția. Urmează întocmirea proiectului de arhitectură, de rezistență, de instalații ... și a altor proiecte care au legătură cu respectiva construcție, a planurilor de amplasare în zonă, a planului de fundație pe nivele și, mai ales, pe etape de finalizare a construcției.

Toate acestea impreuna cu planurile topografice, certificatul de urbanism, acordul vecinilor autentificat la notar si alte cateva hartii gen cadastrul pentru teren, intabularea, numarul postal obtinut de la primarie etc. se multiplica in vreo 7 exemplare si se depun la fiecare furnizor de utilitati in parte (gaze, lumina, apa, canalizare, telefon, televiziune prin cablu, salubritate etc.). Se depun evident insotite de cate o cerere-tip diferita pentru ca, nu-i asa, ce ne-am face fara cererea tip ... ? Dupa caz ai obligatia sa soliciți aviz si de la Autoritatea Navala, Autoritatea Aeronautica si alte autoritati in masura in care casa pe care o construiești se invecineaza cu o apa, cu o padure, cu un aeroport, cu o statie de autobuz etc. Un dosar similar il depui si la Inspectoratul de Stat in Constructii tot asa, pentru eliberarea aceluiași aviz.

Dupa depunerea dosarelor se asteapta obtinerea avizelor de construire. Se asteapta. Se asteapta. Uneori te gasesti in situatia de a reface dosarul pentru ca fiecare institutie e cu hachitele ei. Nu poti sa le servești la fiecare acelasi dosar intru totul. De la caz la caz trebuie fie sa mai adaugi un act, fie sa mai culegi o stampila in plus ... deci exista mici diferente menite sa te conduca usor, usor catre paroxism prin refacerea succesiva a dosarelor si repetarea drumurilor si a cozilor la ghiseele corespunzatoare.

Bun. Presupunem ca ai scapat din furcile caudine de data asta. Ai obtinut toate avizele necesare pentru intocmirea dosarului catre primarie. Dosar in baza caruia ar trebui sa primești autorizatia de construire. Te duci la primarie cu tomul de documente. Primaria trebuie sa verifice daca proiectul tau este conform cu cei trei „PU” – PUG, PUZ si PUD. Adica Planul Urbanistic General, Planul Urbanistic Zonal si Planul Urbanistic de Detaliu. Daca cumva nu esti in standarde la vreuna din cele 3 categorii, o iei de la capat cu documentatia. Revii cu noul dosar. Incepe din nou verificarea. Si iar revii. Si tot asa, pana nimeresti. Sau pana abandonezi. Ca sa nu mori de nervi. Si vinzi terenul si iti cumperi apartament de 3 camere in Obor si ai terminat discutia. Sau pleci din tara. Mancand pamantul. Si iti cumperi acolo apartament de 3 camere si iti mai raman si bani sa il mobilezi.

Glumesc, desigur. Sau poate nu ... In fine pana la urma obtii autorizatia de construire. Tot e ceva. Dar stai, n-ai terminat. Iti mai trebuie autorizatie pentru inceperea lucrarilor. Pentru ca si pentru o amarata de baraca de tabla in care stau muncitorii peste noapte trebuie sa iei autorizatie. Sa faci un dosar. Sa alergi. Sa dai bani. Sa pierzi timp.

Dar sa zicem ca reusesti sa iesi invingator si la meciul asta. Incepe acum calvarul cu constructia. Arhitecti, ingineri, maestri, mesteri si Dorei ... O fericire! Dar macar aici nu-si mai baga statul coada. Aici esti doar tu cu tine si cu oamenii pe care ti-i alegi. Si faptul ca o sa ai casa ta, facuta de tineiti da forta sa mergi mai departe. Stiai ca asta va urma. Si de fapt la ASTA te inhamasesi. Nu la maraton intre ghiseele statului!

Desigur la fiecare etapa de finalizare trecuta in cartea tehnica a constructiei trebuie sa chemi un constator de la primarie si de la Inspectoratul de stat in constructii. Daca esti norocos vin impreuna

in aceeasi zi si la aceeasi ora dar NIMENI nu are norocul asta si, pana cand cei doi nu vin sa dea cu pixul constatator lucrarile nu pot avansa!!!!

Dar se termina si constructia. Ce urmeaza??? Sa te muti, epuizat dar fericit in noua locuinta??? Evident ca nu! Ajungi din nou in ghearele administratiei. Pentru ca in afara de cadastru care trebuie facut separat atat pentru casa cat si pentru teren urmeaza inscrierea pe rolul fiscal. Ai 30 de zile la dispozitie pentru aceasta operatiune din momentul in care ai primit procesul verbal de receptie de la constructor. Operatiune pentru care se intocmeste un alt dosar ... plin cu acte ... desigur in original si in copie. Urmate de cereri catre alte institutii precum Administratia Financiara de care apartii ca nou proprietar de casa si, din nou, toti furnizorii de utilitati (apa, lumina, gaze, canalizare, salubritate, telefonie, televiziune prin cablu etc.). Care trebuie sa iti elibereze dovezi de luare in evidenta. Fara de care nu poti trai linistit ca cetatean ca nu cumva sa sari vreo plata la stat pentru un lucru pe care il posezi. :

Si uite asa ajungi la vorba romanului cea de pe urma – „Pana la Dumnezeu te mananca sfintii”.

Referitor la inmatricularea unei mașini ...

Mi-am luat masina. Masina MEA! A MEA! Am scapat in sfarsit de calcatul pe cap si asteptarea nesfarsita care vin la pachet cu dependenta de mijloacele de transport in comun. Fericirea fericire, exuberanta exuberanta dar ... abstinenta abstinenta. De ce? Pai pot sa ies cu Preaminunata pe strada fara sa o inmatriculez? Ei bine, nu.

Stiti cum se poate transforma exuberanta in exasperare intr-un timp record? Pai incercand sa-ti inmatriculezi masina. Masina cea noua. Luata de la dealer. Cu banii jos, nu in leasing. Cum asa? Pai ... asa:

O pornesc oricum cu stangul pentru ca ma gandesc sa ma duc la Udriste. Ultima oara cand am avut contacte de tip administrativ cu Politia Rutiera Udriste inca era Sediul Central, Nava – Mama, Marele Centru de Operatiuni pentru ORICE tine de masina / permis de conducere si alte treburi pe care cetateanul le-ar putea avea cu Politia Rutiera. Gresit! Acum au mutat chestia cu permisele si inmatricularile in Pipera. Oooo, ce minunat! Traficul pana in Pipera iti da posibilitatea sa citesti o carte cat stai incolonat cu piciorul intepenit in frana.

Ajung in Pipera. Si, la prima vedere, ma loveste senzatia ca am nimerit la deschiderea magazinului Ikea, judecand dupa marea de oameni care era acolo. La intrare, niste tantici, precum branzarii din Piata Moghioros, trag de tine cu texte gen “asigurarea baieti, copii xeroox la mineee, ia formularu'-tip”. Pana te orientezi in spatiu se gaseste vreun nene binevoitor sa-ti faca instructajul, coada la informatii fiind mai mare decat la toate celelalte ghisee.

Aflu ca iti trebuie copii si originale dupa actul de proprietate al masinii (factura, contract de vanzare-cumparare, titlu de mostenitor etc.), cartea masinii cu sigiliul de la RAR cum ca esti in regula cu emisiile de CO2, ca masina nu-i furata si, in fine, ce iti mai certifica RAR-ul pe-acolo, actul de identitate al proprietarului, fisa-tip de la politie, batuta la masina de baietii intreprinzatori care te asaltau la intrare cu ofertele, fisa care sa contina pecetea de la Directia de Impozite si Taxe Locale doveditoare ca ai platit taxa de poluare, cererea tip de la Circa Financiara prin care solicitati sa platesti taxa de poluare, dovada platii taxei de poluare, dovada luarii in evidenta a masinii la Taxe si Impozite, dovada platii taxei de inmatriculare si a taxei pentru talon (la CEC sua la sediul politiei din Pipera) si, pentru cei cu masina noua, taxa pentru placutele de inmatriculare.

Of Doamne ca sa zic asa ... Cu ce sa-ncep? Pai cu formularul-tip, desigur. Ies afara, gasesc un tanar binevoitor care imi completeaza frumos, cu litere batute la masina, formularul-tip. Si ma taxeaza cu 15 lei pentru acest serviciu. Platesc, iau hartia, merg mai departe. Achit tot acolo, la Politie, si taxa pentru talon si pentru placute. Ca sa nu fac un drum suplimentar la CEC.

Statia urmatoare: Directia de Impozite si Taxe Locale (DITL) ca sa ma ia in evidenta ca proprietateasa de masina si sa ma taxeze cu impozit de-acum inainte si, nu mai putin important, ca sa platesc taxa de poluare. Eeeei, dar nu e asa de simplu! Doar vrei sa le dai bani, nu? De ce sa nu o faci intr-un mod complicat. Aflu aici ca trebuie sa ma duc la sediul central si apoi sa ma intorc la ei cu chitanta ... si abia atunci ma decoreaza cu pretioasa stampila pe formularul-tip luat de la politie cu 15 lei. Ma duc deci la sediul central sa platesc. Aici, iar imi da eroare! Nu pot sa platesc taxa pentru ca nu am hartie de la RAR care sa spuna cat de poluanta e masina mea. Si, prin urmare, nu se poate stabili cuantumul taxei.

Ma intorc acasa, epuizata. Caut pe net sa vad cum e cu RAR-ul. Aflu ca nu trebuie sa ma duc in Voluntari ci undeva prin Grivita. Aici e musai sa te duci cu o copie de pe cartea masinii. Primesti in schimbul ei un plastic sclipicios aplicat pe original. Apoi mergi mai departe, la alt ghiseu unde platesti 25 de lei. Cu chitanta si cartea masinii decorata cu abtibild te duci mai departe, intr-o hala unde inginerul ti le ia pe toate – cartea masinii, chitanta, cheile de la masina, totul ... fara sa iti adreseze nici un cuvânt. Fara nici macar sa te priveasca. Si astepti. Il vezi ca-ti ia masina, ti-o forjeaza, hac inainte, hac inapoi ... Ti se rupe inima cand ii auzi motorul cum urla. Dar trece. Il vezi ca iti introduce capacitatea cilindrica in calculator si in fine iti da verdictul – stampila cu cota de CO2 pe care masina ta o va emana pe drumurile patriei ... pentru urmatorii 2 ani cel putin.

Cu pretiosul sigiliu ma intorc la sediul central al collectorilor de taxe (Circa financiara), sa platesc. Aflu ca trebuie sa fac o cerere. Sa ii rog sa imi ia banii! O tanti imi da hartia pe care sa o completez si ma directioneaza catre biroul unde, o alta tanti, imi va explica cum trebuie completata. Ma duc, astept, intru. Madama imi explica si apoi ma da afara, sa completez pe hol. Pe genunchi eventual. In fine, completez si ma intorc la doamna claustrata in birou sa imi verifice toate documentele si sa semneze. Dupa care ma expediaza cu tot cu hartii si cu pretioasa ei semnatura la alt ghiseu. Unde cica primesc

numar de inregistrare. Ma duc cu hartiile in directia indicata si cu banii potriviti in dinti. Deja calculasem pe net cat am de plata. Ajung la ghiseu, inmanez hartiile si banii. Domnul de-acolo imi ia hartiile, le analizeaza si imi da numar de inregistrare. Banii mi-i da inapoi. Eu, stupefiata, ii arunc privirea de vitica inmarmurita la poarta noua. Imi explica – nu platiti acum. Veniti peste 3 zile la ghiseul 21.

Ies afara aproape in fuga pentru ca deja imi venea sa rag ca in jungla. Ma intorc miercuri, sageata la ghiseul 21. Cu banii in dinti. Platesc? Nu. Intai primesc hartiuta cu cat am de plata. Oooo, surpriza! Este exact aceeași suma cu cea pe care o calculasem eu pe net. Dau banii iar. Nu, intai semnati ca sunteti de acord apoi mergeti la ghiseul 24. Cu ochii cat cepele, semnez si scrasnind din dinti ingaim un “si daca nu sunt de acord, ce? O platiti dumneavoastra?” Returnez pixul si ma duc la ghiseul 24. O alta tanti ma ia in primire si imi completeaza chitanta. Ii dau banii. Nu, nu aici platiti. Eu doar va dau chitanta. Va duceti mai departe la ghiseul 25. Aaaaaaaarrrrrrrrggggghhhhh! O intreb dezarmata – cam cate ghisee sunt in total in toata cladirea ca sa stiu macar daca o sa ajung sa vizitez azi si ghiseul 98 sau daca ma intorc peste alte 3 zile Madama se uita acru peste ochelari, neintelegand gluma. Ridic din umeri si plec la ghiseul 25 unde, IN SFARSIIIT un nene imi ia chitanta si banii si imi da o alta chitanta. Chitanta cea buna. Chitanta cu care pot sa primesc stampila!

Ma intorc victorioasa la DITL cu hartia doveditoare. Dar primesc stampila? Nu inca. Intai va duceti in spate, la domnul Niculescu ca sa va ia in evidenta. Domnul Niculescu imi analizeaza dosarul si ma decoreaza cu pretioasa stampila. Imi da si o foaie pe care scrie cat am de plata pentru impozit de-acum inainte ca nah, sunt proprietareasa.

Imi trag sufletul si a doua zi ma indrept spre Pipera incarcata cu dosarul de documente. Stau la o coada de 5 ore, timp in care observ de nenumarate ori cum oameni in fata mea sunt intorsi din drum pentru ca le mai lipsea ceva Numar de 10 ori toate actele, le pun iar in ordine, scuip in san sa nu mi se-ntample si mie acelasi lucru. Nu, nu are ce sa-mi lipseasca ... Dar daca ... Si o tin asa intr-o tensiune pana imi vine randul. Inmanez dosarul cu inima cat un purice. Politistul se uita, numara, studiaza si imi da verdictul – veniti peste 5 zile sa ridicati talonul si placutele de inmatriculare. Rasuflu usurata si epuizata. Am 5 zile timp sa ma refac psihologic pentru a relua drumul spre Pipera si statul la coada pret de o zi lucratoare. Ura!

Deci cat am cheltuit? 7 zile, cam 1200 de lei plus motorina aferenta drumurilor “hais” si “cea” prin oras. Nervii sa-i pun la socoteala? Sanatatea ... ? Mai ales cea mintala? Ok, calculez dar reveniti peste 3 zile pentru un raspuns ...

Referitor la birocratia in cazul unui accident de circulatie ...

Am avut ghinionul, in timp ce stateam la semafor, sa ma loveasca un autocar din spate. Omul se da jos,

isi cere scuze, ma asigura ca e in regula cu asigurarile, schimbam numerele de telefon si mergem la politie, la accdiente usoare. Aici, puhoi de lume, toti cu cate o tamponare usoara. Politistii, desi mai multi ca in trecut, desi intr-un sediu mult mai modern ca acum cativa ani, tot asediati pareau. Am dat amandoi declaratiile, politistul a venit sa vada masinile, a completat procesul verbal iar dupa cateva ore am plecat.

Problemele insa abia acum incepeau. Am ajuns la service, unde era prezent asiguratorul celui vinovat de accident. Aici alt puhoi de lume; dupa 4 ore, imi vine randul, in sfarsit. Il conduc pe om la masina, fericit ca pot sa plec sa im vad de treburile mele; in loc insa sa imi completeze hartoaga cu constatarea lui, imi spune ca pe hartia de la politie nu scrie ca era tamponat si hayonul, ca el nu are ce sa imi faca, chiar daca se vede clar ca e vorba de aceeaasi lovitura, motiv pentru care trebuie sa ma intorc la politie, sa imi completeze procesul verbal.

Alta zi libera, alt drum cu masina lovita, ajung acolo doar pentru a afla ca trebuie sa ma duc exact la colegul care mi-a completat prima oara procesul verbal. Aflu cand e, ma intorc peste cateva zile (alta zi pierduta). Politistul, de data asta stramband usor din nas, se uita la masina, de parca era vina mea ca nu a completat el, corect, de prima data. Face totusi modificarea. Cu hartiile corectate, revin la asigurator, pentru constatare, iar dupa alte 4 ore asiguratorul imi scrie pe hartia lui exact ce scria si pe procesul verbal primit de la politist.

Numai bine, cu toata tarasenia trecusera deja 4 saptamani, pentru ca nu puteam sa imi iau concediu o saptamana sa fug numai pentru masina, eu fiind nevinovat in accident.

Masina fiind mai veche, mai caut o saptamana un service dotat cu tot ce trebuie ca sa o repare. Numai bine, intre timp expira si termenul legal de 1 luna pe care il ai la dispozitie pentru repararea masinii. Si asta, culmea, chiar in ziua in care o duceam la service. Si, colac peste pupaza, ma si opreste un politist, pregatit cu chitantierul sa imi taie o amenda. Totusi, explicandu-i situatia, mi-a scris doar un avertisment.

Toate astea pentru ca am avut ghinion sa fiu lovit de un sofer neatent, pentru ca am avut ghinion ca accidentul sa fie constatat de un politist neatent, pentru ca asiguratorul, conform legii, trebuie sa constate inca odata exact aceleasi lucruri ca si politia rutiera, in conditiile in care nu am avut nici o disputa cu soferul autocarului in ceea ce priveste vinovatia accidentului.

Pai e normal asa ceva????

Referitor la obtinerea indemnizatiei de nastere ...

La 30 de ani am hotarat sa devin mama - in conditii normale probabil as fi avut un copil ceva mai devreme, poate la 24 sau 25 de ani, dar nu am vrut sa cresc un copil fara toate mijloacele necesare sau

"la limita". Asa ca am muncit, ca sa fiu sigura ca am un salariu decent, ca am o casa, ca am mijloacele sa-mi intretin copilul si sa nu fac nici sacrificii supraomenesti pentru asta.

Din pacate, prea ocupata sa-mi vad de ale mele, am ignorat total legea injusta care imi serveste acum 8 milioane adunate pe luna, si astea obtinute cu alergatura si nervi cat incape, intr-o multime de drumuri la DGASPC, adica Directia Generala de Asistenta Sociala si protectia Copilului. Si umilirea mamei, as adauga eu.

Inainte sa nasc fetita, m-am interesat si am aflat ca statul da lunar, timp de doi ani, un fel de "salariu" mamei - acest salariu de subzistenta se acorda femeilor aflate legal in "C.I.C." - "concediu de ingrijire copil", de 600 RON pe luna. Pe langa aceasta indemnizatie, mama primeste si alocatia copilului de pana in 2 ani, de 200 RON pe luna. Statul mai da niste bani si la inceput, dupa nastere, adica vreo 300 RON "Prima de nastere", un fel de "premiu" pentru ca mama in cauza a mai adus pe lume un viitor contribuabil si "Cosul nou-nascutului" sau "Trusoul bebelusului", tot de vreo 300 RON - la astea nu stiu sumele exacte pentru ca mi-a fost imposibil sa iau banii.

Ideea e ca, fiind vorba de patru plati diferite, fiecare tine cumva de alt departament din cadrul DGASPC si de fiecare data si pentru fiecare dintre ele ai nevoie de un set diferit de hartii si de dosare diferite, stand bineinteles la cozi uriase la birouri diferite. La sectorul 5 de care apartin eu nu sunt ghisee, sunt birouri. Stai la coada pana ajungi in fata functionarei, intotdeauna acra si nervoasa, ingropata sub un maldar de dosare.

Am spus mai sus ca la DGASPC mamele sunt umilite. Trebuie sa mergem acolo in persoana cat mai repede dupa ce am iesit din spital (cu lohii, dureri si taieturi) ca sa facem in asa fel incat sa ne primim banii cuveniti cat mai repede, asta fiind la vreo 3 luni dupa nastere. Perioada in care statul nu e interesat daca mama in cauza are sau nu din ce se intretine. Adica ma duc azi sa fac dosarul de CIC si primesc primii bani dupa 3 luni. La fel si alocatia.

In acelasi timp, statul roman discrimineaza mamele care au optat pentru neinstitutionalizarea relatiei lor - astfel, femeile care nu sunt casatorite, situatie in care ma aflu si eu, sunt anchetate social ca sa li se dea banii cuveniti si sunt obligate sa isi faca livret de familie pentru a li se primi dosarele. Nu inteleg de ce pentru prima de nastere mi s-a cerut livret de familie - eu am nascut oricum, cu sau fara carnetul ala. Iar pentru trusoul nou-nascutului am fost anchetata social - ca sa se asigure statul ca fetita sta cu mine, desi in formular ma intreba daca apartamentul este in proprietatea mea (!!) si... cate camere are!

Dupa toata alergatura cu livretul, hartii peste hartii, semnatura tatalui pe multe dintre ele, adeverinte de la birou si multe, nenumarate drumuri cu copilul agatat de mine, eu avand cezariana, am reusit sa depun toate dosarele in afara celui pentru trusou. La dosarul pentru prima de nastere mi s-a dat un biletel cu un numar si 3 zile valabile, timp de 2 ore in fiecare din ele, in care puteam sa ma duc la

ghiseul DGASPC sa-mi iau aia 300 RON. Pentru ca am avut nesansa sa ma imbolnavesc exact in perioada celor 3 zile si pentru ca nu se accepta sa trimit pe cineva sa ridice banii, ci trebuia sa ma duc in persoana, cu buletinul in dinti, am ratat sa ma duc sa iau banii in alea 3 zile, asa ca am renuntat la ei. Pentru ultimul dosar trebuia sa ma mai duc o data cu o cerere pe care nu mi-o dadusera de la inceput. Satula de atatea drumuri, am renuntat si la acei bani. Ma intreb daca nu cumva e un sistem menit sa descurajeze mamele sa-si ia banii care li se cuvin.

Si ma intreb de ce nu este posibil sa mi se ceara toate actele odata, la un singur ghiseu, sa isi imparta DGASPC-ul actele intre departamente si sa faca ce vor cu ele, dar pe mine sa nu ma fi purtat in halul asta pe drumuri?

Referitor la activitatea unui mic intreprinzator

Am o firma mica, de fapt o microintreprindere, firma in care lucram 6 persoane. Anul trecut am dorit sa iau o masina in leasing. Am depus documentele solicitate de firma de leasing, cererea a fost aprobata, banii existau, mai ramaneau 2-3 "formalitati" cerute de stat.

Mai exact, trebuia sa dovedesc firmei de leasing ca nu avem datorii la stat, motiv pentru care am fost trimisi la ANAF, pentru eliberarea certificatului fiscal, care ar fi trebuit sa nu fie o problema, darile fiind toate la zi.

Surpriza insa – cei de la ANAF nu puteau sa elibereze acest act care dovedea o stare de fapt, constatata si de ei de altfel, pentru ca expirase contractul de comodat pe sediu. Ori mie fix la contractul respectiv, depus la Registrul Comertului nu imi mai statea capul. Oricum, nu aveam dovada platii taxelor la stat, desi erau platite, iar pe cei de la leasing fix de sediu nu ii interesa.

Bun, fac un contract de comodat nou, ma pregatesc sufleteste sa platesc si o amenda daca este cazul, il trimit in provincie la semnat, il primesc semnat, astept cateva ore la coada la depunere, iar cand ajung la ghiseu, din nou surpriza: adresa de pe contractul de comodat, identica cu cea de pe actul constitutiv, avea in plus "apt.1" fata de adresa de pe certificatul de inmatriculare, greseala care le apartine tot lor, inca din momentul emiterii certificatului.

Sincer sa fiu, imi venea sa o iau la palme pe cucoana respectiva. Adica pe mine ma astepta masina la dealer si stateam si pierdeam vremea din cauza unei greseli tot din hartogaria lor.

In fine, refac actul, de data asta in 4 variante, tinand cont de toate combinatiile posibile pe care le-ar putea dori Registrul Comertului, mai pierd cateva zile cu trimisul in provincie si inapoi si o las pe tantita sa isi aleaga ce vrea. La care individa cat p-aci sa ma refuze pe tema ca nu poate exista decat un singur contract, ca este ilegal ca mama dracu. Totusi cred ca fumul pe care il scoteam pe nari si amenintarea ca vreau raspuns scris ca sa o dau in judecata pe ea personal a mai linistit-o si mi-a luat in sfarsit dosarul.

De aici, după încă 5 zile am luat mențiunea, încă 2 zile certificatul și încă 2 mașina. Uite cum am făcut 6 drumuri și am pierdut cam 2 săptămâni doar ca să dovedesc (nu ca să platesc!!!) că sunt cu toate taxele la zi și să îmi iau odată mașina aia, de care chiar aveam nevoie. Iar în tot timpul asta, cât am alergat, am produs acte și m-am enervat, bineînțeles că rămasesem fără mașina veche, am plătit taxiuri și am neglijat activitatea productivă, din cauza hartografiilor cerute de stat. Cu alte cuvinte, statul a preferat ca eu să pierd, decât să castig și să mai platesc și taxe, numai să se vada cu absurda lui birocrație satisfăcută.

Și să nu uităm nici de deranjul dealerului, care s-a trezit cu mașina blocată în vamă în România, mașina pe care nu putea nici să o importe nici să o țină în vamă. Noroc că la noi totul e negociabil, până la urmă.

Cât despre Registrul Comerțului, decât să mai trec încă odată printr-o poveste din-asta, as prefera să mă anunțe când sunt în prejma expirării și să mă amendeze dacă depășesc expirarea, că bani pentru 2 scrisori cu siguranță au, la ce taxe plătim.

Referitor la recalcularea pensiei

Sunt bătrână și bolnavă. Să fiu sinceră, nici macar nu mai am așa mult de trăit. Pensia o dau toată pe medicamente. Am aflat cu întârziere că pot să obțin niște bani în plus pentru că, în timpul activității, am avut gestiune în responsabilitate. Am fost la Casa de Pensii să aflu ce am nevoie. Am stat la coadă numai că să găsesc pe cineva să-mi răspundă la întrebări.

M-au trimis la ultimul loc de muncă pentru adevărata. Am dat telefon pentru că mi-era greu să mă deplasez. Am avut noroc că am dat peste fiica unei foste colege care m-a ajutat cu hartiile de care aveam nevoie.

M-am dus iar la Casa de Pensii, iar am stat la coadă. Am dat dosarul și doamna de la ghișeu mi-a zis că-mi lipsește nu știu ce stampilă. O bataie de joc, nu alta!

Iar trebuie să umblu pe drumuri și iar să stau la coadă. Dar ce cred ei, că mai am 30 de ani? Sau or fi zicând că dacă-s baba altceva mai bun de făcut nu am? Că dacă avem gratuitate pe troleu și pe autobuz ne-o fi plăcând să fim calcați în picioare în inghesuială ... Că loc pe scaun ... rar mai găsești câte un tânăr să-ți ofere ...

Și pentru ce? Pentru ce? Pentru un milion jumate în plus la pensie ... Ce să faci cu un milion jumate? Dacă n-as avea-o pe fiica-mea as muri de foame ... După ce-am muncit o viață-ntreagă ... Rusine!

5. Soluții

Soluționarea tuturor problemelor menționate presupune o intervenție în doi timpi. Într-o primă etapă,

sarcina obtinerii avizelor sau a interactiunii in general cu alte institutii de stat va fi transferata de pe umerii cetatenilor pe umerii functionarilor publici, adica de pe umerii celui care plateste prin taxe si impozite, pe umerii celor platiti, urmand ca intr-o a doua etapa, delegiferarea propriu-zisa, in urma unor analize detaliate, sa se efectueze interventiile necesare asupra sistemului legislativ, pentru a obtine simplificarea mult dorita.

Pasul 1 - Delegare institutionala

Pentru fiecare problema in parte, problema care presupune interactiunea dintre cetatean si mai multe institutii ale statului este nevoie de **delegarea competentei**. Astfel **o singura institutie** va fi responsabila in a purta dialogul cu cetateanul. Ii va solicita acte, hartii, avize, cereri-tip, formulare, semnături si chiar si timbre fiscale.

Aceeasi singura institutie va fi apoi responsabila de transmiterea in retea a tuturor actelor solicitate de fiecare institutie implicata in solutionarea administrativa a problemei respectivului cetatean. Tot aceasta singura institutie va fi responsabila de obtinerea tuturor avizelor si aprobarilor necesare. Pentru ca la final tot ea sa ofere raspuns cetateanului pe problema respectiva. Iar raspunsul sa reprezinte punctul de vedere al tuturor institutiilor care, conform legii, aveau dreptul sa isi dea cu parerea pe respectiva problema.

Astfel, in aceasta prima etapa se va ridica presiunea de pe cetatean si se va transfera asupra functionarului public. El va fi cel care va "alerga" de la o institutie la alta. Insa pentru el va fi mult mai simplu. Pentru ca face parte din sistem. Cunoaste sistemul, stie sa il acceseze, cunoaste atat intrarile principale cat si pe cele laterale.

Dar, pentru ca vorbele fara fapte sunt nule, anexat prezentului program se regaseste un „**Proiect de lege privind combaterea birocratiei in relatia dintre institutiile publice si cetateni**”, din care citez articolele care fac posibila aceasta delegare:

Art.50 Avizele ce stau la baza emiterii unui act administrativ individual, emise de alte entitati publice, vor fi solicitate obligatoriu de catre autoritatea publica emitenta a actului.

Art.51 In cazul in care solicitantul unui act administrativ individual nu detine certificate si adeverinte necesare emiterii actului, obligatia solicitarii acestora de la alte autoritati publice revine emitentului actului administrativ.

Pasul 2 – Delegiferarea

Presupune analiza detaliata si interventia punctuala asupra fiecarei legi, modificare si simplificare legislativa. Astfel se va lua presiunea si de pe functionarii publici si se va realiza eficientizarea intregului aparat de stat. Ceea ce ar avea ca efect nu numai parcurgerea de **pasi mai putini** pentru

solutionarea unei probleme pe care o intampina cetateanul ci si micsorarea intregului sistem.

Un aparat de stat mai eficient inseamna departamente si directii mai putine. Inseamna chiar mai putine institutii. Inseamna deci mai putini functionari. Inseamna, evident, mai putini bani cheltuiti. Deci inseamna posibilitatea eliminarii unor taxe sau a micsorarii impozitelor. Inseamna un plus de bunastare pentru cetatean.

6. Proiect de lege privind combaterea birocratiei in relatia dintre institutiile publice si cetateni

Preambul

Esenta democratiei o reprezinta un sistem de guvernare *pentru oameni*.

Implicatiile acestei afirmatii sunt acelea ca democratia reprezinta mult mai mult decat alegeri libere, desi acestea sunt punctul de inceput. Guvernarea pentru oameni trebuie sa devina si sa ramana un parteneriat - un parteneriat intre cetateni si alesii in care ei si-au investit increderea. Aceasta incredere trebuie sa se extinda la toti functionarii publici si la toate institutiile administrative.

In tarile democratice de oriunde in lume, aceasta incredere se realizeaza prin:

- onestitate;
- transparenta din partea alesilor;
- oportunitatea oferita oamenilor de a juca un rol important in procesul guvernarii, si chiar in activitatea de zi cu zi.

O stricta raportare a serviciului la cetateanul-client, presupune luarea in considerare a urmatoarelor aspecte:

- Accesul;
- Alegerea (optiunea);
- Informarea;
- Corectarea (restabilirea echilibrului);
- Reprezentarea.

In tarile OCDE exista o conventie referitoare la faptul ca administratia trebuie sa fie receptiva la cererile clientilor sai, receptivitate care se transpune in:

a) **Transparența** – clienții trebuie să cunoască modul de funcționare al administrației, care sunt constrângerile asupra acțiunii funcționarilor publici, cine este responsabil și pentru ce este responsabil și care sunt remediile dacă lucrurile nu merg bine;

b) **Participarea clienților** – clienții nu trebuie să fie tratați doar ca beneficiari pasivi ai serviciilor prestate de administrație. În multe cazuri este necesară implicarea lor, dacă administrația dorește să-și îmbunătățească activitatea;

c) **Satisfacerea cerințelor clienților** – pe cât posibil, clienților trebuie să li se ofere servicii care să corespundă situațiilor lor specifice. Un serviciu care să se potrivească la toate cerințele nu mai este adecvat și nici necesar, deoarece noua flexibilitate din sectorul public permite armonizarea serviciilor cu cerințele;

d) **Accesibilitate** – clienților trebuie să li se ofere un acces facil la instituțiile publice, la ore convenabile precum și informații într-un limbaj adecvat.

Practic, aceste idei presupun existența unei administrații care își cunoaște bine clienții și dorește să îi implice în activitatea complexă a procesului de guvernare. Pe de altă parte, sunt necesare un transferul continuu de informații de la administrație la cetățeni și modalități eficiente prin care administrația culege informații de la cetățeni.

Nu în ultimul rând, cetățenii-clienți trebuie să se informeze și, înțelegând problemele administrației, să își onoreze obligația de a participa ca parteneri egali în activitățile acesteia.

Asadar, incorporarea așteptărilor utilizatorilor de servicii publice presupune un parteneriat ce are la bază informarea și consultarea acestora.

Toate procesele de reformă a administrației publice din România au încorporat într-un fel sau altul aceste idei, numai că realizarea practică a acestora se lasă încă așteptată.

Lege

Obiectivele prezentei legi sunt următoarele:

- a) reducerea cheltuielilor publice, combaterea birocratiei și a corupției la nivelul instituțiilor publice;
- b) creșterea gradului de transparență a modului de utilizare și administrare a fondurilor publice;

- c) îmbunătățirea accesului la informații și servicii publice în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal și liberul acces la informațiile de interes public;
- d) eliminarea contactului direct între funcționarul de la ghiseu și cetățean sau agentul economic;
- e) furnizarea de informații și servicii publice de calitate prin intermediul mijloacelor electronice;
- f) întărirea capacității administrative a instituțiilor publice de a-și îndeplini rolul și obiectivele și de a asigura furnizarea, într-o manieră transparentă, de informații și servicii publice;
- g) promovarea colaborării dintre instituțiile publice pentru furnizarea de servicii publice prin mijloace electronice;
- h) redefinirea relației între cetățean și administrația publică, respectiv între mediul de afaceri și administrația publică, în sensul facilitării accesului acestora la serviciile și informațiile publice, prin intermediul tehnologiei informației;
- i) promovarea utilizării Internetului și a tehnologiilor de vârf în cadrul instituțiilor publice.

Capitolul I

TERMENI UTILIZATI

Activitatea administrativă

Art. 1 - Activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative și operațiunilor realizate în regim de putere publică de autorități publice, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică direct legea sau se prestează servicii publice.

Autoritățile publice

Art. 2 - Autoritățile publice sunt orice structuri publice (instituție, serviciu, regie autonomă, etc), centrale sau teritoriale, cu sau fără personalitate juridică, cu conducere colegială sau unipersonală, înființate prin lege sau pe baza legii, indiferent de sursa de finanțare, care acționează cu putere publică.

Serviciul public

Art. 3 - Serviciul public este activitatea organizată sau autorizată de o autoritate publică, în scopul satisfacerii unui interes public. Serviciul public trebuie prestat în mod continuu și transparent, trebuie

sa fie accesibil tuturor si nediscriminatoriu pentru destinatarii sai.

Regimul de putere publica

Art. 4 - Regimul de putere publica reprezinta ansamblul prerogativelor si constrangerilor prevazute de lege in vederea realizarii atributiilor autoritatilor publice, si care le confera posibilitatea de a se impune cu forta juridica obligatorie in raporturile lor cu persoane fizice sau juridice.

Actul administrativ

Art. 5 - Actul administrativ este manifestarea de vointa unilaterala a unei autoritati publice, emis/adoptat in regim de putere publica si care produce efecte juridice.

Operatiunile administrative si faptele administrative

Art. 6 - (1) Operatiunile administrative sunt manifestari de vointa sau activitati ale autoritatilor publice, care nu produc prin ele inele efecte juridice.

(2) Faptele administrative sunt acele imprejurari, evenimente, care produc efecte juridice in temeiul legii. Faptele administrative se constata de catre autoritatile publice prin operatiuni administrative.

Interesul public

Art.7 - Interesul public este acel interes care vizeaza ordinea de drept si democratia constitutionala, garantarea drepturilor, libertatilor si indatoririlor persoanelor fizice sau juridice, satisfacerea nevoilor sociale, realizarea competentei, functionarea legala si in bune conditii a autoritatilor publice.

Informatie de interes public

Art.8 - (1) Prin informatie de interes public se intelege orice informatie care priveste activitatile sau rezulta din activitatile unei autoritati publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informatiei.

(2) Informatiile in legatura cu incheierea, executarea si incetarea contractelor administrative, precum si clauzele acestor contracte sunt informatii de interes public, cu exceptia celor clasificate potrivit legii.

Administratie electronica

Art.9 Administratie electronica este utilizarea de catre autoritatile administratiei publice, in scopul:

1. imbunatatirii accesului si furnizarii informatiilor si serviciilor publice ale autoritatilor administratiei publice catre cetateni;

2. eliminarii procedurilor birocratice si simplificarii metodologiilor de lucru;
3. imbunatatirii schimbului de informatii intre componentele autoritatilor administratiei publice locale;
4. imbunatatirii eficacitatii, eficientei si calitatii serviciilor publice la nivelul autoritatilor administratiei publice;

Capitolul II

PRINCIPII

Legalitatea

- Art. 10 - (1)** Autoritatile publice trebuie sa actioneze in conformitate cu legea si cu principiile de drept.
- (2)** Exercitarea atributiilor legale nu poate fi contrara scopului pentru care au fost reglementate.

Eficienta

- Art. 11 -** Procedura administrativa trebuie realizata intr-un mod simplu, adecvat, rapid si eficient.

Buna credinta

- Art. 12 -** Participantii la procedura administrativa trebuie sa-si exercite drepturile si sa-si indeplineasca obligatiile cu buna credinta.

Egalitatea de tratament

- Art. 13 - (1)** Autoritatile publice actioneaza cu respectarea principiului egalitatii.
- (2)** Nicio persoana nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi prejudiciata, lipsita de drepturi sau scutita de obligatii pe motiv de rasa, origini familiale, sex, limba, cetatenie, apartenenta etnica, religie, convingeri politice sau ideologice, educatie, situatie economica sau conditie sociala, in cadrul procedurii administrative sau ca rezultat al acesteia.
- (3)** Autoritatile publice trebuie sa trateze in mod egal persoanele aflate in situatii similare. Orice diferenta de tratament trebuie justificata in mod obiectiv.

Impartialitatea

- Art.14 -** Autoritatile publice trebuie sa-si exercite atributiile legale in mod impartial, indiferent de propriile convingeri sau interese ale persoanelor care le reprezinta.

Proportionalitatea

Art.15 - (1) Autoritățile publice pot lua măsuri care afectează drepturile sau interesele persoanelor numai în cazurile când acestea sunt necesare și numai în măsura necesară atingerii scopului propus.

(2) În exercitarea dreptului de apreciere, autoritățile publice trebuie să ia în calcul efectele adverse ale deciziei asupra persoanelor private. Măsurile luate nu pot fi excesive raportate la scopul lor.

Termene rezonabile

Art. 16 - Autoritățile publice și instanțele de contencios administrativ trebuie să acționeze într-un termen rezonabil.

Motivarea

Art. 17 - Actele administrative și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Transparența și participare

Art. 18 - (1) Transparența în luarea deciziilor și accesul liber și neîngrădit la informațiile de interes public sunt principii esențiale ale procedurii administrative.

(2) Clasificarea informațiilor de interes public, în condițiile legii, poate fi doar excepțională și trebuie motivată.

(3) Fiecare autoritate publică poate stabili măsuri favorizând transparența dincolo de cerințele minime prevăzute de legislație, prin propriul regulament de organizare și funcționare.

(4) În condițiile legii, autoritățile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită a persoanelor interesate la procedura administrativă.

Comunicarea

Art. 19 - Comunicarea inter-instituțională, cu părțile sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, posta, telefon, fax, post electronică), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Cooperarea

Art. 20 - Autoritățile publice au obligația de a colabora și coopera în vederea realizării competențelor ce le revin potrivit legii.

Răspunderea

Art. 21 - Autoritățile publice și persoanele fizice care le reprezintă răspund, după caz, penal, civil, disciplinar și contravențional pentru activitatea administrativă, în condițiile legii.

Capitolul III

TERMENELE ÎN RELATIA ADMINISTRATIE PUBLICA - CETATEAN

Termenul general

Art. 22 - (1) Termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 zile calendaristice, socotit de la:

- a) data prevăzută în lege pentru exercitarea unei atribuții determinate;
- b) data înregistrării solicitării de către autoritatea publică ierarhic superioară sau de control;
- c) data înregistrării petiției sau de la data la care petiția a fost transferată autorității publice competente.

(2) Termenul se socotește încheiat în cea de-a 30-a zi calendaristică, și include ziua de pornire. În cazul în care ultima zi a termenului este o zi nelucrătoare sau sărbătoare legală, termenul se prelungește până în prima zi lucrătoare.

(3) Termenul poate fi prelungit în mod excepțional, de către conducătorul autorității publice, pentru motive justificate legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, cu maxim 15 zile calendaristice. Această prelungire are efect doar dacă este comunicată în scris celor interesați, în termenul de 30 de zile, odată cu motivele prelungirii.

(4) În cadrul termenului de finalizare a procedurii administrative, autoritatea publică poate stabili termene rezonabile pentru diferite etape ale procedurii.

Termene speciale

Art. 23 - Autoritățile publice pot stabili termene mai mici de 30 de zile, prin acte administrative. Acestea se aplică cu prioritate față de termenul general, iar nerespectarea lor semnifică refuz implicit/tacit de rezolvare a petiției sau de finalizare a procedurii administrative.

Termene de comunicare a informațiilor de interes public

Art. 24 - (1) Comunicarea informațiilor de interes public sau a motivelor pentru care se refuză accesul

se realizeaza in cel mult 10 zile calendaristice de la solicitare.

(2) Termenul general prevazut de prezentul cod se aplica doar in situatii exceptionale, in care termenul de 10 zile nu a fost suficient pentru identificarea informatiei de interes public solicitate datorita dificultatii, complexitatii, volumului lucrarilor documentare, tinand seama si de urgenta solicitarii.

(3) Informatiile de interes public solicitate verbal de catre mijloacele de informare in masa vor fi comunicate, de regula, imediat sau in cel mult 24 de ore.

Capitolul IV

PETITIA

Art. 25 - (1) Prin petitie se intelege cererea, reclamatia, sesizarea sau propunerea adresata autoritatilor publice de catre o persoana fizica sau juridica, direct sau prin reprezentant. Petitia poate initia o procedura administrativa sau face parte dintr-o procedura administrativa deja initiata.

(2) Prin cerere se solicita emiterea/adoptarea unui act administrativ sau efectuarea unei operatiuni administrative in temeiul unui drept subiectiv sau unui interes legitim.

(3) Prin reclamatie se contesta un act administrativ sau modul de rezolvare a unei petitii.

(4) Prin sesizare se informeaza autoritatea publica cu privire la o problema de interes public/personal.

(5) Prin propunere se urmareste realizarea unor actiuni de interes public de catre autoritatea publica.

Mijloace de petitionare

Art. 26 - Petitia poate fi formulata:

- a) in scris, personal la sediul autoritatii publice sau prin posta, e-mail, fax, etc;
- b) verbal si consemnata in scris.

Inregistrarea petitiei

Art. 27 - (1) Autoritatea publica este obligata sa primeasca si sa inregistreze petitia sau alte documente prezentate in cadrul procedurii de indata.

(2) In cazul petitiiilor/documentelor depuse personal sau prin reprezentant, la sediul autoritatii publice,

compartimentul de relatii cu publicul elibereaza dovada inregistrarii lor. Petitiile sau orice documente trimise prin posta se socotesc comunicate in termen daca au fost predate recomandat la oficiul postal inainte de implinirea lui.

(3) In cazul petitiilor/documentelor depuse prin mijloace de posta electronica, autoritatea publica este obligata sa comunice in cel mult 2 zile, prin aceleasi mijloace, numarul de inregistrare al petitei. In caz de litigiu, dovada depunerii petitei prin posta electronica, respectiv a comunicarii numarului de inregistrare, consta in mesajul salvat in dosarul „trimise” al contului de posta electronica. Pentru gestionarea in bune conditii a activitatii de solutionare a petitiilor prin mijloace electronice, autoritatile publice au obligatia de a asigura, prin paginile de internet proprii, posibilitatea ca petitiile sa fie depuse on-line iar petitionarul sa primeasca automat dovada de inregistrare.

(4) Petitiile pot fi formulate verbal in cadrul programului cu publicul, audientelor, audierilor si sedintelor publice. Aceste petitii vor fi consemnate in scris si evidentiata in registrul petitiilor prin grija Compartimentului de relatii publice.

Transferul petitiilor

Art. 28 - Petitiile gresit adresate sunt trimise in termen de 5 zile calendaristice de la inregistrare de catre compartimentul de relatii cu publicul autoritatilor publice care au ca atributie rezolvarea problemelor sesizate, urmand ca in acelasi termen petitionarul sa fie instiintat despre transferul petitei.

Elementele petitei

Art. 29 - (1) Petitia cuprinde urmatoarele elemente:

- a) nume, prenume/denumirea petitionarului;
- b) domiciliul/sediul petitionarului sau adresa de posta electronica daca se solicita raspuns pe aceasta cale;
- c) denumirea autoritatii publice.
- d) obiectul petitei si justificarea acesteia;
- e) semnatura petitionarului sau a reprezentantului sau legal (cu exceptia cazului cand petitie este trimisa prin posta electronica).

(2) In vederea facilitarii exercitarii dreptului de petitionare, autoritatile publice sunt obligate sa ofere

petentilor formulare de petitionare in domeniile de competenta, atat in format electronic, prin intermediul paginii de internet proprie, cat si in format tiparit, prin intermediul compartimentelor de relatii publice.

Capitolul V

ASIGURAREA TRANSPARENTEI

Compartimentul de relatii publice

Art. 30 - (1) Autoritatile publice sunt obligate sa organizeze un compartiment distinct pentru relatii publice, care:

- a) asigura informarea directa a publicului si presei in legatura cu activitatea autoritatii publice;
- b) asigura primirea si inregistrarea petitiilor; se ingrijeste de rezolvarea petitiilor prin înaintarea lor către compartimentele de specialitate, în funcție de obiectul acestora, cu precizarea termenului de trimitere a raspunsului, astfel incat sa se asigure raspunsul catre petitionar in termenul legal; expediaza raspunsurile catre petitionari; claseaza si arhiveaza petitiile.
- c) primesc solicitarile privind informatiile de interes public, asigura rezolvarea solicitarilor privind informatiile de interes public; asigura accesul liber la informatiile de interes public din oficiu; identifica si actualizeaza informatiile de interes public care sunt exceptate de la accesul liber, potrivit legii.
- d) gestioneaza pagina de internet a autoritatii publice, organizeaza si asigura functionarea punctului de informare-documentare;
- e) asigura participarea publicului la sedintele organelor colegiale si organizeaza dezbaterile publice.

Transparența prin intermediul sedintelor publice

Art. 31 - (1) Sedintele organelor colegiale sunt publice, cu exceptia cazurilor cand legea prevede altfel.

(2) Autoritatile publice au obligatia de a asigura conditiile pentru participarea persoanelor interesate la sedintele organelor colegiale, cu respectarea urmatoarelor reguli:

- a) anuntul privind sedinta publica se afiseaza la sediul autoritatii publice, pe pagina de internet proprie si se transmite catre mass-media, cu cel putin 3 zile inainte de desfasurare;

b) acest anunt trebuie adus la cunostinta cetatenilor si a asociatiilor legal constituite care pot prezenta sugestii si propuneri in scris, cu valoare de recomandare, referitoare la unul dintre domeniile de interes public care urmeaza sa fie abordat in sedinta publica;

c) anuntul va contine data, ora si locul de desfasurare a sedintei publice, precum si ordinea de zi.

(3) Difuzarea anuntului si invitarea speciala a unor persoane la sedinta publica se realizeaza de catre compartimentul de relatii cu publicul.

(4) Participarea persoanelor si asociatiilor interesate la sedintele publice se va face in limita locurilor disponibile in sala de sedinte, iar persoana care prezideaza sedinta publica poate acorda prioritate celor care au depus sugestii in scris relevante pentru obiectul sedintei. Accesul massmedia la sedintele publice nu poate fi limitat ca urmare a ordinii de prioritate astfel stabilite.

(5) Persoana care prezideaza sedinta publica ofera invitatilor si persoanelor care participa din proprie initiativa posibilitatea de a se exprima cu privire la problemele aflate pe ordinea de zi.

(6) Punctele de vedere exprimate in cadrul sedintelor publice au valoare de recomandare.

Transparencya procedurii de adoptare a actelor administrative normative

Art. 32 - (1) In cadrul procedurilor de elaborare a proiectelor de acte administrative normative, autoritatea publica are obligatia sa publice un anunt referitor la aceasta actiune in site-ul propriu, sa-l afiseze la sediul propriu, intr-un spatiu accesibil publicului, si sa-l transmita catre mass-media centrala sau locala, după caz. Autoritatea publica va transmite documentele relevante tuturor persoanelor care au depus o cerere pentru primirea acestor informatii.

(2) Anuntul va fi adus la cunostinta publicului cu cel puțin 15 zile înainte de supunerea spre analiza, avizare si adoptare de catre autoritatea publica. Anuntul va cuprinde o nota de fundamentare, o expunere de motive sau, după caz, un referat de aprobare privind necesitatea adoptarii actului normativ propus, textul complet al proiectului actului respectiv, precum si termenul limita, locul si modalitatea in care cei interesati pot trimite in scris propuneri, sugestii, opinii cu valoare de recomandare privind proiectul de act normativ.

(3) Anuntul referitor la elaborarea unui proiect de act normativ cu relevanta asupra mediului de afaceri se transmite de catre initiator asociatiilor de afaceri si altor asociatii legal constituite, pe domenii

specifice de activitate, in termenul prevazut la alin. (2).

(4) La publicarea anuntului autoritatea administratiei publice va stabili o perioada de cel putin 10 zile pentru a primi in scris propuneri, sugestii sau opinii cu privire la proiectul de act normativ supus dezbaterii publice.

Masuri organizatorice urgente

Art.32. Programul de lucru cu publicul trebuie stabilit astfel ca in zilele lucratoare sa se asigure accesul cetatenilor in institutii intre orele 8 si 20, iar sambata, cel putin intre orele 9 si 14.

Art.33. Este obligatorie afisarea modelelor de completare a cererilor (cand este vorba de solicitari care presupun completarea unor formulare tipizate, atat la sediul institutiei cat sip e pagina web.

Art.34 In spatiile destinate activitatii cu publicul se vor afisa numele persoanelor cu functii de conducere, incepand cu cel al conducatorului unitatii, precizandu-se programul de audiente al acestora.

Art.35 Punctele de lucru cu publicul se organizeaza in locuri usor accesibile, asigurandu-se marcarea acestora, precum si indicarea traseelor de acces.

Art.36 Este necesara mediatizarea periodica, inclusiv in mass-media locala, a legislatiei care reglementeaza drepturile cetateanului in relatia cu administratia publica.

Art.37 Spatiile destinate activitatii cu publicul se vor amenaja corespunzator, fara ghisee opace, cu iluminare suficienta si cu conditii civilizate de lucru

Art.38 La sediul serviciilor publice se vor instala linii telefonice speciale (cu acces gratuit) pentru asigurarea accesului cetatenilor la informatii privind modul de aplicare a legislatiei specifice fiecarui domeniu de activitate.

Art.39 Este obligatorie actualizarea periodica a paginii oficiale de internet a autoritatii publice si publicarea unor materiale cu caracter informativ.

Art.40 Toate serviciile publice vor implementa in termen de 2 ani certificarea calitatii serviciilor - ISO 9001.

Art.41 Obligatiile personalului responsabil de relatia cu publicul

- sa dea dovada de disciplina
- sa fie calm, politicos si respectuos
- sa manifeste rabdare si sa aiba o atitudine pozitiva
- sa foloseasca un limbaj adecvat si corect din punct de vedere gramatical
- sa pastreze confidentialitatea tuturor informatiilor relevante
- sa formuleze raspunsuri legale, complete si corecte (pe intelesul solicitantului)
- sa indrume solicitantul catre serviciul de specialitate in vederea obtinerii de informatii detaliate (cand este cazul)
- intrerupa activitatea cu publicul doar in cazul in care cetateanul foloseste un limbaj trivial, formuleaza amenintari la adresa sa ori manifesta violenta verbala sau fizica.

Capitolul VI

PROCEDURA EMITERII/ADOPTARII ACTELOR ADMINISTRATIVE

Acte administrative. Tipuri.

Art. 42 - (1) Actul administrativ normativ se aplica tuturor situatiilor si persoanelor/autoritatilor publice care intra sub incidenta sa, definite sau identificabile pe baza unor caracteristici generale.

(2) Actul administrativ individual priveste un numar determinat de persoane/autoritati publice si are aplicabilitate limitata la destinatarii sai.

(3) Actele administrative individuale pot fi:

- a) acte defavorabile - acte care impun obligatii, sanctiuni, sarcini, sau afecteaza in orice fel drepturi/interese legitime ale unor persoane.
- b) acte favorabile – acte care creaza un beneficiu sau un avantaj de orice fel destinatarilor sai.

Proiectul

Art.43 - Proiectele de acte administrative pot fi initiate de autoritatile publice din oficiu sau la solicitarea persoanelor fizice sau juridice.

Avizul

Art. 44 - (1) Avizul reprezinta opinia solicitata de autoritatea publica competenta sa emita/adopte actul administrativ **unei alte autoritati publice**, cu privire la legalitatea si/sau oportunitatea

emiterii/adoptării actului, respectiv la conținutul actului.

(2) Avizul este emis în scris, trebuie motivat în drept și în fapt, și poate fi revocat până la data emiterii/adoptării actului administrativ.

Tipuri de aviz

Art. 45 - (1) Avizele pot fi: facultative, consultative sau conforme. Dacă legea nu prevede în mod expres caracterul avizului, acesta se consideră a fi consultativ.

(2) Avizele sunt facultative atunci când initiatorul actului nu este obligat să le solicite. În cazurile în care avizul a fost solicitat și obținut, initiatorul actului nu este obligat să se conformeze acestuia.

(3) Avizele sunt consultative atunci când initiatorul actului administrativ este obligat să le solicite dar nu este obligat să se conformeze conținutului acestora la emiterea/adoptarea actului administrativ.

(4) Avizele sunt conforme, atunci când initiatorul actului administrativ este obligat atât să le solicite, cât și să le respecte. Avizul conform mai poartă și denumirea de „acord”.

(5) În cazurile prevăzute la alin. (2) și (3), initiatorul actului, după obținerea avizului, definitivează proiectul, reținând sau respingând motivat recomandările sau observațiile formulate de autoritățile care avizează. Dacă în urma recomandărilor și observațiilor primite, se aduc modificări de esență proiectului inițial, se vor solicita alte avize decât cele inițiale, în funcție de schimbările intervenite.

(6) În toate cazurile, actul administrativ poate fi emis/adoptat, dacă avizul nu a fost emis în termenul prevăzut de legea specială sau stabilit de autoritatea publică care l-a solicitat. În cazul în care nu există un astfel de termen, se aplică termenul general.

(7) Responsabilitatea pentru legalitatea actului administrativ aparține în principal emitentului; autoritatea care avizează răspunde în subsidiar, pentru conținutul avizului conform.

Propunerea

Art. 46 - (1) Dacă legea condiționează adoptarea/emiterea unui act administrativ de formularea unei propuneri, actul administrativ va fi emis cu respectarea propunerii.

(2) În acest caz, propunerea trebuie formulată, dacă legea nu prevede altfel, în termenul general.

(3) Refuzul explicit sau implicit de a formula propunerea, atunci când sunt îndeplinite condițiile legale,

atrage raspunderea juridica a autorității publice si a persoanei vinovate.

OPERATIUNILE ADMINISTRATIVE

Art. 47 - Operatiunile administrative pot fi:

- a) acte/inscrise constatatoare a unor fapte administrative, cu caracter declarativ sau recognitiv – certificate sau adeverințe.
- b) formalitati procedurale anterioare, concomitente sau posterioare emiterii/adoptarii unui act administrativ.
- c) actiuni de aplicare concreta a unor atributii legale de catre autoritatile publice.

Actele/inscrise constatatoare

Art. 48 - (1) Prin certificat se intelege inscrizul/actul prin care se confirma exactitatea sau realitatea unui fapt ori se atesta o anumita calitate in vederea valorificarii unor drepturi de catre persoana care solicita eliberarea acestuia.

(2) Prin adeverinta se intelege inscrizul/actul prin care se atesta un drept sau un fapt.

(3) Daca legea nu prevede in mod expres altfel, certificatele si adeverintele se elibereaza numai la cererea scrisa a persoanei sau a persoanelor indreptatite ori a mandatarului acestora.

(4) Autoritatile publice elibereaza certificate si adeverinte numai in cazurile in care situatiile sau datele a caror confirmare se cere rezulta din documentele detinute de acestea. Certificatele si adeverintele eliberate vor contine, in mod obligatoriu, pe langa situatiile sau datele a caror confirmare sau atestare se solicita, si mentionarea documentului din care rezulta acestea.

(5) Certificatele si adeverintele se semneaza de catre conducatorul autoritatii publice ori de catre imputernicitii acestuia, se inregistreaza si se dateaza, dupa care se aplica stampila institutiei.

Autoritatile publice care elibereaza certificate si adeverinte vor retine copii de pe documentele eliberate.

(6) In cazul in care eliberarea certificatelor si a adeverintelor este supusa platii anticipate a unor taxe stabilite prin reglementari legale, in cuprinsul acestora se va face mentiune cu privire la sumele incasate, precum si la modalitatea de plata.

Forma operatiunilor

Art. 49 - (1) Unele operatiuni administrative presupun forma scrisa (avize, aprobari, confirmari, certificate, adeverinte, etc). Acestea li se aplica in mod corespunzator regulile de la redactarea si emiterea/adoptarea actelor administrative, precum si regulile prevazute in legi speciale.

(2) Operatiunile administrative scrise se redacteaza in numarul de exemplare necesare, din care unul se pastreaza obligatoriu in arhiva persoanei administrative emitente.

Art.50 Avizele ce stau la baza emiterii unui act administrativ individual, emise de alte entitati publice, vor fi solicitate obligatoriu de catre autoritatea publica emitenta a actului.

Art.51 In cazul in care solicitantul unui act administrativ individual nu detine certificate si adeverinte necesare emiterii actului, obligatia solicitarii acestora de la alte autoritati publice revine emitentului actului administrativ.

Capitolul VII

SERVICII PUBLICE ELECTRONICE

Art. 52 - (1) Serviciile publice de baza ce vor fi furnizate prin intermediul mijloacelor electronice sunt:

- a) declararea, notificarea si efectuarea de plati prin intermediul mijloacelor electronice privind taxele si impozitele datorate de catre persoane fizice si juridice la bugetul de stat, bugetul asigurarilor sociale de stat, bugetul asigurarilor pentru somaj, bugetul Fondului national unic pentru asigurari sociale de sanatate si la bugetele locale;
- b) servicii de cautare a unui loc de munca prin intermediul agentilor de ocupare a fortei de munca, precum: evidenta locurilor de munca, evidenta somerilor, completarea cererilor pentru gasirea unui loc de munca, notificarea cu privire la locurile de munca disponibile;
- c) servicii privind obtinerea de autorizatii sau certificate, precum: completarea cererilor pentru obtinerea certificatelor de urbanism, obtinerea autorizatiilor de constructie sau de desfiintare, completarea si transmiterea electronica a documentelor necesare eliberarii autorizatiilor si

certificatelor, efectuarea de plăți prin intermediul mijloacelor electronice de plată, programarea în vederea eliberării autorizațiilor sau a certificatelor;

d) servicii privind obținerea de licențe de funcționare, precum: completarea cererilor pentru obținerea de licențe, completarea și transmiterea electronică a documentelor necesare eliberării licențelor, efectuarea de plăți prin intermediul mijloacelor electronice de plată, programarea în vederea eliberării licențelor;

e) servicii privind obținerea de permise legate de mediu, precum: completarea cererilor pentru obținerea permiselor legate de mediu, efectuarea de plăți prin intermediul mijloacelor electronice de plată;

f) servicii privind achizițiile publice efectuate prin mijloace electronice, inclusiv efectuarea de plăți prin mijloace electronice de plată;

g) servicii privind înregistrarea unui comerciant sau efectuarea de mențiuni în registrul comerțului, precum: transmiterea cererii de înregistrare în registrul comerțului, transmiterea electronică a statutului, a contractului de societate sau a altor documente, rezervarea denumirii, programarea în vederea eliberării autorizațiilor legale;

h) servicii în legătură cu evidența informatizată a persoanei, precum: completarea cererilor de eliberare a pasapoartelor, cartilor de identitate și a permiselor de conducere, notificarea schimbării domiciliului sau reședinței, transmiterea electronică a documentelor, efectuarea de plăți prin intermediul mijloacelor electronice de plată, programarea în vederea eliberării unor astfel de documente, declararea furtului sau pierderii unor astfel de documente, urmărirea soluționării reclamațiilor, publicarea listelor de documente pierdute;

i) servicii în legătură cu înregistrarea vehiculelor auto, precum: notificarea cu privire la achiziționarea unui nou vehicul, rezervarea opțională a numărului de înmatriculare, completarea formularelor necesare în vederea înmatriculării, programarea în vederea înmatriculării și prezentării documentelor doveditoare;

j) servicii de sănătate publică, precum: informații interactive cu privire la disponibilitatea serviciilor din unități medicale, efectuarea de programări pentru servicii medicale, efectuarea de

- plati pentru serviciile medicale prin intermediul mijloacelor electronice de plata;
- k) servicii privind accesul la biblioteci publice, precum: consultarea cataloagelor, intocmirea catalogului national virtual, consultarea de carti sau publicatii in format electronic;
- l) inscrierea in diferite forme de invatamant, in special invatamantul liceal si superior: completarea si transmiterea electronica a cererilor de inscriere si a documentelor;
- m) servicii privind colectarea de date statistice de catre Institutul National de Statistica, in special: notificari cu privire la demararea anchetelor statistice, completari de chestionare in format electronic, verificarea corelatiilor in timp real si notificarea in caz de erori, agregarea, procesarea si publicarea datelor;
- n) servicii privind inregistrarea unei asociatii sau fundatii, precum: cererea de rezervare a denumirii, consultarea Registrului national al persoanelor juridice fara scop patrimonial, efectuarea de plati prin intermediul mijloacelor electronice de plata;
- o) servicii privind declaratiile vamale, precum: intocmirea si transmiterea declaratiilor vamale, efectuarea de plati pentru taxele si comisioanele in vama prin mijloace electronice de plata;
- p) servicii privind consultarea si eliberarea propriului cazier fiscal;
- q) servicii de consultare a Monitorului Oficial al Romaniei.